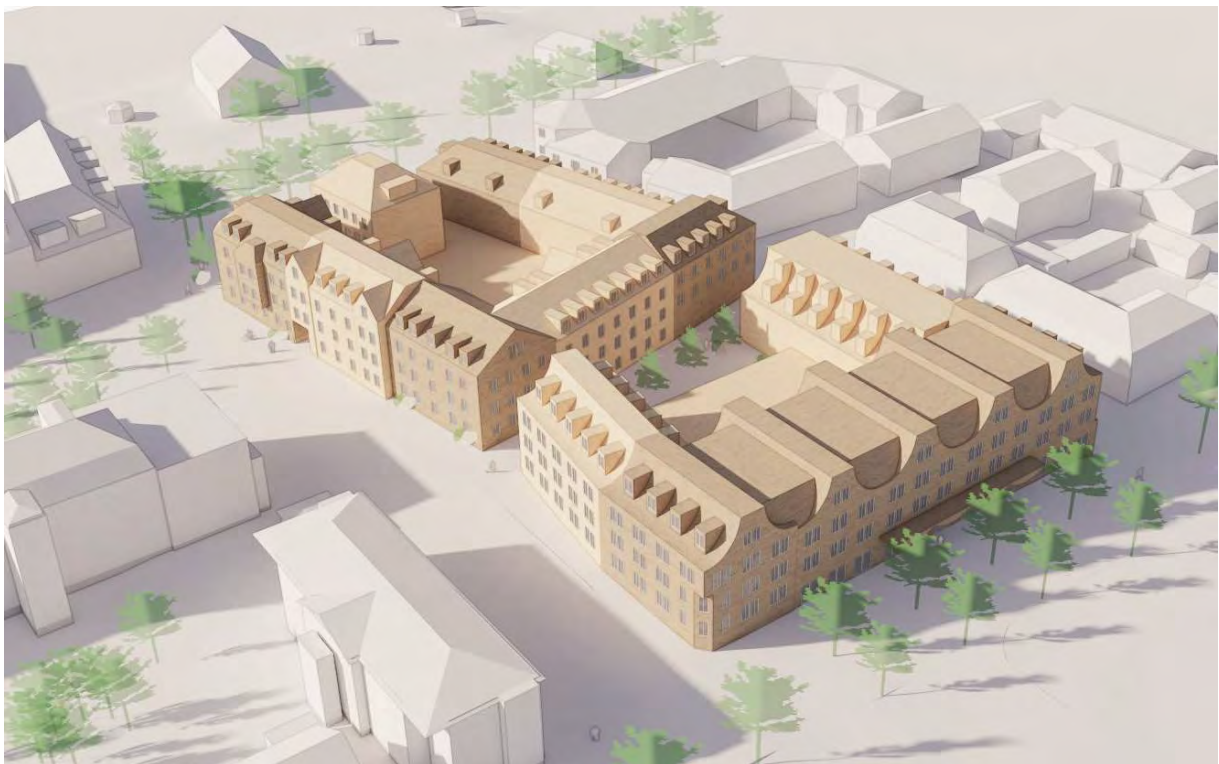

Planbeskrivning

Samrådshandling

Detaljplan för Alingsås, Bostäder vid Prästgårdsvägen och kyrka vid Landskyrkoallén (Afzeliiskolan 2 och 3)

Beslutande instans: KS
Datum för beslut: 2024-03-04
Diarienummer: 2021.359 KS
Lagstiftning: Plan- och bygglagen 2010:900
(SFS t.o.m 2023:173 och BFS 2020:8)

Förfarande: Utökat förfarande
Upprättad: 2024-02-14
Senast reviderad: 2024-02-14
Genomförandetid: 5 år
Planförfattare: Kristine Bayard, Planenheten,
KLK

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	4
Vad är en detaljplan?	4
Planprocessen	4
Planeringsunderlag	5
Detaljplanens syfte	6
Beskrivning av detaljplanen	6
Ärendeinformation	6
Läge och omfattning	7
Planförslag	7
Motiv till detaljplanens regleringar	18
Användning av allmän plats	18
Användning av kvartersmark	18
Egenskapsbestämmelser för allmän plats	19
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark	19
Planeringsförutsättningar och konsekvenser	27
Kommunala	27
Stadsmiljö och historisk bakgrund	30
Kulturmiljö	30
Natur, miljö och landskap	36
Hälsa, störningar och risker	42
Offentlig och kommersiell service	53
Trafik och mobilitet	53
Geotekniska förhållanden	56
Hydrologiska förhållanden	57
Social hållbarhet	57
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap miljöbalken	58
Miljökvalitetsnormer	58
Teknisk försörjning	60
Genomförandefrågor	61
Organisatoriska frågor	61
Mark- och utrymmesförvärv	62
Fastighetsrättsliga frågor	62
Ekonomiska frågor	63
Tekniska frågor	63
Upplysningar	64
Medverkande tjänstepersoner	65

Sammanfattning

Planområdet utgörs av fastigheterna Afzeliiskolan 2 och 3 och är beläget norr om stadskärnan. Idag utgörs Afzeliiskolan 2 av en obebyggd tomt och resterna av en gammal trädgård. På Afzeliiskolan 3 finns en kyrkobyggnad med tillhörande vaktmästarbostad.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för den befintliga kyrkoverksamheten på Afzeliiskolan 3 att utvecklas genom uppförande av en ny kyrkobyggnad som även ges möjlighet att innehålla centrumverksamhet, bostäder och kontor. Planförslaget innebär också att ett nytt bostadskvarter kan uppföras på Afzeliiskolan 2 intill Prästgårdsvägen/Brunnsgatan. Planen medger även centrumverksamhet i bottenvåningen, kontor samt parkering i underjordiskt garage. Kvarterets exponerade läge med närhet till stadskärnan innebär att förändringar ska ske med hänsyn till stadsbild och kulturvärden i syfte att minska negativ påverkan på stadsbild och kulturmiljö, såväl på långt håll som på nära håll. Stor vikt läggs på kvarterets gestaltning, hög arkitektonisk kvalitet och anpassning till Alingsås byggnadstradition.

Planförslagets huvuddrag innebär att fastigheten Afzeliiskolan 2 ges en ny byggrätt för bostadsändamål och vård i form av särskilda boendeformer såsom äldreboende. Även centrumverksamhet och kontor tillåts samt parkeringsgarage i källarplan. På Afzeliiskolan 3 ger planförslaget möjlighet att uppföra en ny byggnad för församlingens verksamhet och den tillåts också innehålla andra former av centrumverksamhet samt bostäder, kontor och vård i form av särskilda boendeformer såsom äldreboende. Den nya byggnaden kan uppföras på samma plats som nuvarande kyrkobyggnad med huvudentré mot Landskyrkoallén.

Ett genomförande av detaljplanen bidrar till en förtätning av staden och befintlig infrastruktur kan nyttjas. Detaljplanen bedöms därmed stämma överens med Alingsås kommuns översiktsplan.

En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts och kommunen bedömer att

detaljplanen inte medför en betydande miljöpåverkan. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra att miljö kvalitetsnormerna för luft och vatten försämrats. Bedömningen är sammantaget att ett genomförande av detaljplanen inte leder till några ökade störningar för omgivningen eller risker för människor vad gäller hälsa och säkerhet.

Orienteringskarta

Inledning

Vad är en detaljplan?

En detaljplan reglerar hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut inom ett visst område. När kommunen tar fram en detaljplan görs det enligt en process där lämpligheten i förslaget prövas och berörda får möjlighet att lämna synpunkter.

Syftet med planprocessen är att pröva om ett förslag till markanvändning är lämpligt. Under planarbetet ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Synpunkter ska inhämtas av dem som berörs av förslaget. Även statliga myndigheter och kommunala förvaltningar ges tillfälle att lämna synpunkter.

Genom detaljplanen regleras bland annat markens användning och bebyggelsens utformning mer i detalj, om marken ska bebyggas med bostäder, verksamheter eller handel, vilken storlek, höjd, avstånd från hus till tomtgräns eller taklutning som byggnaden får ha. En gällande detaljplan styr i regel om bygglov kan beviljas eller inte.

En detaljplan består av en plankarta och en planbeskrivning där även genomförandefrågor finns beskrivna. Detaljplanen är ett juridiskt bindande dokument som gäller tills dess att den upphävs eller ersätts av en ny.

Planprocessen

Planprocessen regleras av Plan- och bygglagen 5 kap. och den består av flera olika skeden; samråd, granskning och antagande innan den slutligen får laga kraft. Denna detaljplan tas fram enligt ett utökat förfarande eftersom det bedöms vara av betydande intresse för allmänheten.

Under planprocessens inledande skede tas ett planförslag fram över ett område. Planförslaget redovisas på en plankarta med tillhörande planbeskrivning och illustrationskarta. För att samla information i ett tidigt skede om vad fastighetsägare, berörda hyresgäster, länsstyrelsen, lantmäteriet, kommunala myndigheter och andra som berörs anser om planförslaget genomförs ett samråd. Under samrådet, som är minst tre veckor vid ett utökat förfarande, kan ett samrådsmöte genomföras. Om man har synpunkter på planförslaget ska man lämna in dem i skriftlig form till kommunen. Samrådet ska vid ett utökat förfarande föregås av en kungörelse där kommunen informerar allmänheten om hur lång samrådstiden och var planförslaget finns tillgängligt. När samrådet är genomfört sammanställs de inkomna synpunkterna samt svar på hur kommunen bemöter dem i en samrådsredogörelse.

Efter samrådet genomförs eventuella revideringar av planförslaget innan det tillgängliggörs för granskning. Under granskningen, som är minst tre veckor vid ett utökat förfarande, har fastighetsägare, berörda hyresgäster, länsstyrelsen, lantmäteriet, kommunala myndigheter och andra som berörs möjlighet att lämna sina synpunkter på planförslaget ytterligare en gång. Granskningen ska föregås av en underrättelse där de som berörs av förslaget meddelas. När granskningen är avslutad sammanställs de inkomna synpunkterna samt svar på hur kommunen bemöter dem i ett granskningsutlåtande.

Efter granskningen kan endast mindre revideringar av planförslaget göras innan beslutet om antagande av planförslaget genomförs. Beslut om antagande av planförslaget fattas av kommunfullmäktige vid utökat förfarande. Detaljplanen får laga kraft tre veckor efter att planförslaget antas, om inte beslutet om antagande överprövas eller överklagas. När detaljplanen har fått laga kraft börjar den gälla som en juridisk handling.

Planprocessen

Planeringsunderlag

Nedan följer en sammanställning av de dokument som planhandlingarna består av samt de planeringsunderlag som legat till grund för detaljplanens omfattning och utformning.

Planhandlingar

- plankarta med planbestämmelser och illustrationskarta
- grundkarta
- planbeskrivning med illustrationer
- fastighetsförteckning
- undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken (1998:808)

Plankartan är den juridiskt bindande planhandling. Planbeskrivningen (denna handling) och illustrationskartan utgör båda planhandlingar men har ingen rättsverkan. Planbeskrivningen och illustrationskartan ska användas för att underlätta förståelsen av detaljplanen och vara vägledande vid tolkningen av den.

Utredningar

- Geoteknisk undersökning (Norconsult 2023-11-07)
- Översiktlig miljöteknisk markundersökning (Norconsult 2023-10-18)
- Dagvatten- och skyfallsutredning (Rejlers)
- Antikvariskt utlåtande (Sweco 2024-02-13)
- Återbruksrapport (Okidoki arkitekter 2023-09-13)
- Bullerutredning (Efterklang 2023-12-15)
- Solljusstudie (Okidoki arkitekter 2024-02-02)

Innehållet i utredningarna, samt vilka slutsatser som varit relevanta för detaljplanens utformning och omfattning, redovisas nedan under respektive ämnesområde.

Detaljplanens syfte

Detaljplanen syftar till att möjliggöra för den befintliga kyrkoverksamheten på Afzeliiskolan 3 att utvecklas genom uppförande av en ny kyrkobyggnad som även ges möjlighet att innehålla centrumverksamhet, bostäder och kontor. Planförslaget innebär också att ett nytt bostadskvarter kan uppföras på Afzeliiskolan 2 intill Prästgårdsvägen/Brunnsgatan. Planen medger även centrumverksamhet, kontor samt parkering i underjordiskt garage.

Kvarterets exponerade läge med närhet till stadskärnan innebär att förändringar ska ske med hänsyn till stadsbild och kulturvärden i syfte att minska negativ påverkan på stadsbild och kulturmiljö, såväl på långt håll som på nära håll. Stor vikt läggs på kvarterets gestaltning, hög arkitektonisk kvalitet och anpassning till Alingsås byggnadstradition.

Beskrivning av detaljplanen

Ärendeinformation

Kommunstyrelsen beslutade om planprioritering 2024-02-05 § 19. Uppdraget att upprätta denna detaljplan ingår i den beslutade planprioriteringen för 2024-2025.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2020-06-15 § 152 att ge positivt planbesked till att inleda planläggningsarbete för fastigheterna Afzeliiskolan 2 och 3. Beskedet gavs med hänvisning till de avvikelser som nämns i samhällsbyggnadskontorets yttrande där det anges att bebyggelsens placering, tillgänglighet, kulturmiljö, parkeringar och framkomlighet ska utredas under planarbetet.

Detaljplanen tas fram enligt utökat förfarande enligt 5 kap § 7 Plan- och bygglagen.

Detta förfarande tillämpas eftersom förslaget bedöms vara av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse.

Skillnaden mot standardförfarandet är att en kungörelse görs innan planarbetet inleds med ett samråd och att en samrådsredogörelse upprättas efter samrådet där samtliga skriftliga synpunkter redovisas.

Efter ett granskningsskede upprättas sedan ett granskningsutlåtande och därefter antas planen av kommunfullmäktige.

Läge och omfattning

Planområdet är beläget norr om stadskärnan och avgränsas i väst av Prästgårdsvägen, i norr av Brunnsgatan, i öst av Landskyrkoallén och i söder av den tidigare Afzeliiskolan med intilliggande parkering. Planområdets storlek är cirka 6400 kvadratmeter. Planområdet utgörs av fastigheterna Afzeliiskolan 2 och 3 som ingår som helhet i planområdet. Idag utgörs Afzeliiskolan 2 av en obebyggd tomt och resterna av en gammal trädgård. På Afzeliiskolan 3 finns en kyrkobyggnad med tillhörande vaktmästarbostad.

Planområdets avgränsning markeras i kartan nedan.

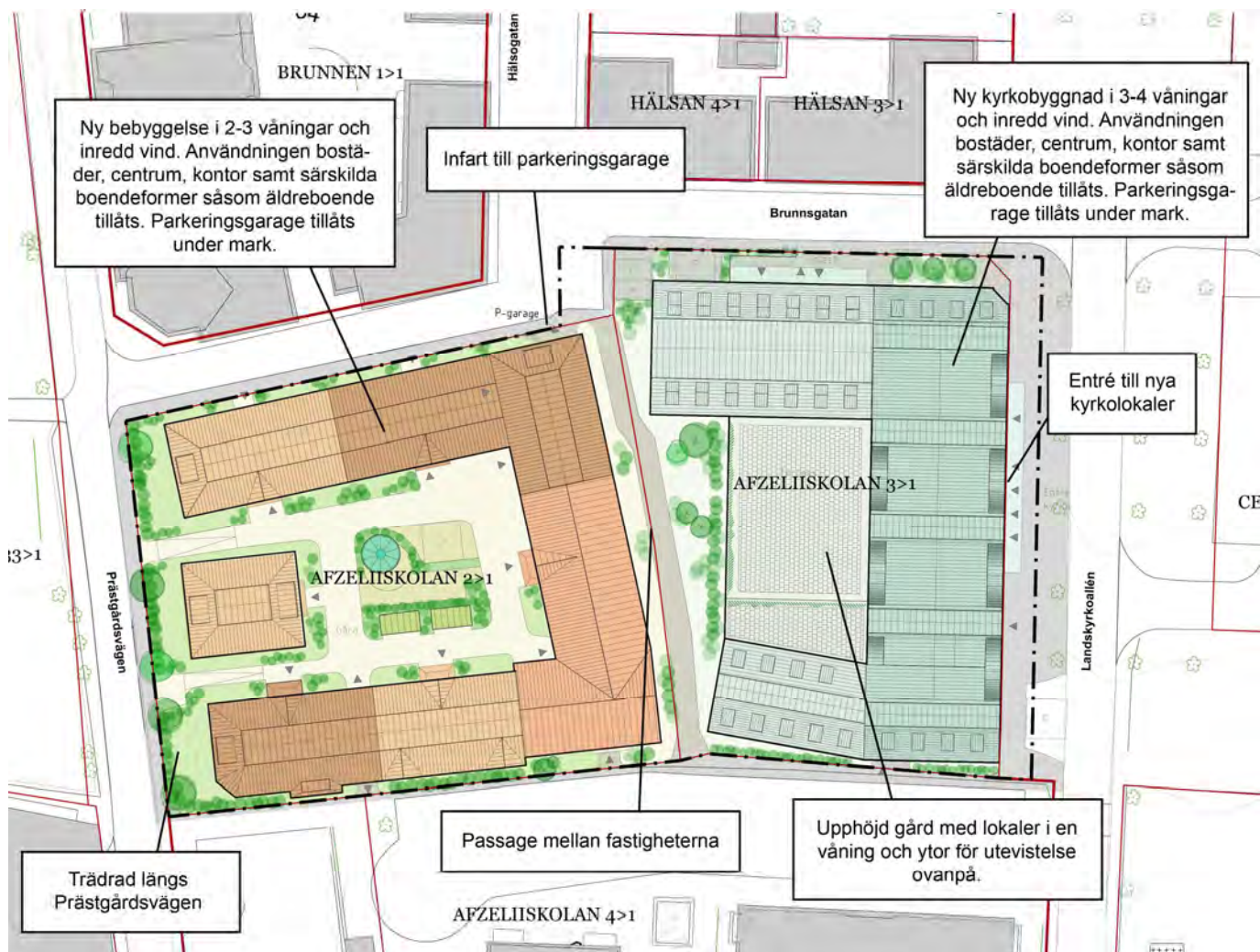
Översiktskarta

Planförslag

Huvuddrag

Planförslagets huvuddrag innebär att fastigheten Afzeliiskolan 2 ges en ny byggrätt för bostadsändamål och vård i form av särskilda boendeformer såsom äldreboende. Även centrumverksamhet och kontor tillåts samt parkeringsgarage i källarplan. Den nya bostadsbebyggelsen bildar ett nytt kvarter med huskroppar som löper längs Brunnsgatan, längs parkeringsytan i söder och längs Pingstkyrkans fastighet intill, Afzeliiskolan 3. Längs Prästgårdsvägen ges plats för grönska och kvarteret är öppet vilket ger inblickar mot innergården.

På Afzeliiskolan 3 ger planförslaget möjlighet att uppföra en ny byggnad för församlingens verksamhet och den tillåts också innehålla andra former av centrumverksamhet samt bostäder, kontor och vård i form av särskilda boendeformer såsom äldreboende. Den nya byggnaden kan uppföras på samma plats som nuvarande kyrkobyggnad med huvudentré mot Landskyrkoallén.

Illustrationskarta (Okidoki arkitekter)

Modellvy sett från sydost som visar förslag till möjlig exploatering inom planområdet (Okidoki arkitekter).

Modellvy sett från nordost som visar exempel på ny kyrkobyggnad i hörnet vid korsningen mellan Landskyrkoallén och Brunnsgatan (Okidoki arkitekter).

Modellvy sett från söder som visar exempel på ny kyrkobyggnad längs med Landskyrkoallén (Okidoki arkitekter).

Modellvy sett från öster som visar exempel på ny bebyggelse med ny kyrkobyggnad i förgrunden. Till vänster syns befintlig bebyggelse inom Afzeliiskolan 4. (Okidoki arkitekter).

Modellvy som visar ny bebyggelse längs Brunnsgratan och Prästgårdsvägen. Till vänster syns befintlig bebyggelse i kvarteret Brunnen (Okidoki arkitekter).

Modellvy som visar ny bebyggelsens fasader i riktning mot söder. (Okidoki arkitekter).

Modellvy som visar ny bebyggelse längs Prästgårdsvägen. Till höger syns befintlig bebyggelse i kvarteret Prästlyckan (Okidoki arkitekter).

Gestaltning

Stadsplanen för Alingsås tätort syftar till att konkretisera gällande översiktsplan med inriktning och vägledning för stadens gestaltade livsmiljö och dess utveckling. Stadsplanen anger att Alingsås identitet och särart är tydligt förknippad med den äldre stadskärnans småskaliga kvarter och trädgårdsstadens bebyggelse, men staden består även av andra typologier, som också utgör delar av stadens identitet. Alla bebyggelsemiljöer innehåller värden, som man behöver ta hänsyn till vid om- till- och nybyggnation. Stadens bebyggelsemiljöer ska utvecklas med stöd i kunskap om den specifika platsen och analysen av platsen bör utgå från platsen i sig, liksom relationen till omgivande miljöer och värden. Befintliga kvaliteter och värden ska tillvaratas vid utformning av ny bebyggelse, för att komplettera miljön med kvalitet.

Planområdet är lokaliserat strax norr om stadskärnan som karaktäriseras av kvartersstaden vilket utgör en stor del av Alingsås arkitektoniska identitet och karaktär.

Samtidigt präglas planområdet och dess omgivning av kyrkliga och offentliga institutioner i och med den befintliga Pingstkyrkan samt närheten till Landskyrkan och den dåvarande Landsförsamlingens skola uppförd i sten i början av 1900-talet. Prästgården väster om planområdet och den gamla trädgården på Afzeliiskolan 2 vittnar om en äldre trädgårds- och bebyggelsestruktur från 1800-talet och de allékantade gatorna och de gröna områdena runt omkring ger platsen en parkliknande karaktär. Norr om planområdet finns nyare tillskott från 1960/70-talen i form av en lågskalig, träbebyggelse i en öppen kvartersstadsstruktur, som uppförts som äldreboende ("Brunnen") samt som flerbostadshus. Söder om planområdet, i kvarteret som i detta dokument omnämns som Prästlyckan, har också ett halvt kringbyggt bostadskvarter som anspelar på stadskärnans karaktäristiska drag, uppförts nyligen.

Bebyggelsen i området är därmed låg till medelhög och av mycket varierad karaktär och platsen präglas av en osammanhängande och ostrukturerad stadsstruktur som står i kontrast till den angränsande innerstadens mer enhetliga karaktär. Områdets gröna framtoning och vaga gränsdragning mot angränsande grönområden, gör att stadslandskapet präglas av grönska och en känsla av småskalighet. Området innehåller kulturmiljöer och enskilda byggnader med karaktär värd att bevara, vilka ska tas hänsyn till vid förändringar och tillskott. Närheten till riksintresset skapar särskilda förutsättningar avseende skala, sammanhängande stråk och siktlinjer.

Arkitektonisk idé

Afzeliiskolan 2

Den grundläggande arkitektoniska idén för den nya bebyggelsens gestaltning och struktur är att bygga vidare på kvartersstaden som utformningsprincip samtidigt som en indragen placering av bebyggelsen och den grönskande inramningen bibehålls mot Prästgårdsvägen. För att ta fasta på den öppna park- och trädgårdskaraktären utförs bebyggelsen delvis fristående mot Prästgårdsvägen och befintlig grind ska bevaras och även i framtiden utgöra entré till bebyggelsen inom Afzeliiskolan 2.

Fasader ska vara klassiskt ordnade i trä och/eller puts och med en rikedom i detaljering och med lekfulla inslag. Hörnhusen som möter Prästgårdsvägen ska markeras med gavelmotiv och avskurna hörn. Likt inom stadskärnan ska variation skapas genom uppbrutna fasader och utmärkande entréplan samt olika utformningar av tak, takfot och fönstersättningar. Genom att vid utformningen av den nya bebyggelsen använda karaktärsrika element som finns i stadskärnans kvarter kan kopplingen till trästaden Alingsås förstärkas.

Bebyggelsens skala ska delvis ansluta till befintlig bebyggelseskala i omgivningen och i huvudsak tillåts tre våningar med inredd vind på fastigheten. Mot Brunnsngatan och den lägre bebyggelsen norr om Brunnsngatan trappas den nya bebyggelsen ner till två våningar med inredd vind.

Bilden visar en vy sett från sydväst, med Prästgårdsvägen i förgrunden, och illustrerar hur ny bebyggelse inom Afzeliiskolan 2 kan utformas (Okidoki arkitekter).

Afzeliiskolan 3

Som grund för förslaget ligger en önskan om att skapa vackra och funktionella lokaler för Pingstförsamlingens verksamhet, samtidigt som höjd tas för en viss flexibilitet både när det gäller användningen av byggnaden samt fördelningen dem emellan. Pingstkyrkan växer och utvecklas och behovet av nya lokaler med stor flexibilitet är stort. Kyrkan bedriver idag flera viktiga sociala verksamheter och de behöver större ytor än de som erbjuds i nuvarande lokaler. Samtidigt är ambitionen att erbjuda olika former av boende såsom boende för unga, stödboende och seniorboende. För att stärka verksamheterna och erbjuda en attraktiv och utvecklande miljö kan lokalerna också inrymma café, restaurang och eventuellt utrymme för secondhand-butik, hemtjänst och vårdcentral.

Pingstkyrkan är idag ett landmärke i Alingsås siluett och den syns från långt håll. Den arkitektoniska idén för den nya kyrkobyggnaden är att, på motsvarande som den befintliga, ge den en offentlig karaktär med en markerad siluett. Den nya byggnaden ska utgöra ett nytt landmärke som sticker ut formmässigt men som samtidigt har en förankring i den klassiska arkitekturen och stadens byggnadstradition genom en klassiskt uppdelad fasad med markerad sockel och en rytmisk uppdelning. En generös huvudentré mot Landskyrkoallén kan kompletteras av mindre sidentréer som aktiverar gatan. Byggnaden ska vara välgestaltad i trä eller puts och relatera till den mänskliga skalan.

Den nya byggnaden kan placeras i gränsen mot den befintliga gångvägen samtidigt som alléträden kan bevaras och Landskyrkans synlighet inte påverkas. Den högsta nockhöjden på den nya byggnaden motsvarar kyrksalens högsta höjd idag och mot Landskyrkoallén och mot bostadsbebyggelsen i söder tillåts tre våningar med inredd vind. Mot nordväst, längs Brunnsgatan, trappas bebyggelsen ner till två våningar med inredd vind.

Bilden visar en vy sett från nordost, med Landskyrkoallén i förgrunden, och illustrerar hur den nya kyrkobyggnaden inom Afzeliiskolan 3 kan utformas (Okidoki arkitekter).

Allmän plats

Användning av allmän plats

I planområdets västra del föreslås en yta om cirka 170 kvadratmeter planläggas som allmän plats GATA. Ytan består idag av den gångväg som nuvarande kyrkobyggnad ansluter till. Ytan är i befintlig detaljplan (DP 27) planlagd som allmän plats PARK. Syftet med planläggningen är att möjliggöra att den nya byggnaden på Afzeliiskolan 3 placeras i fastighetsgräns, dvs. i direkt anslutning till gångvägen. En egenskapsbestämmelse tillåter även att skärmtak skjuter ut över allmän plats GATA. Även i planområdets norra del föreslås en yta om cirka 70 kvadratmeter planläggas som allmän plats GATA. Ytan är i befintlig detaljplan (DP 27) planlagd som kvartersmark Parkering. Marken är i kommunal ägo. Syftet med planläggningen är att möjliggöra att ytan i framtiden används som gata och att möjliggöra infart till parkeringshus i källarplan.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats inom planområdet.

Kvartersmark

Användning av kvartersmark

Fastigheterna Afzeliiskolan 2 och Afzeliiskolan 3 planläggs som kvartersmark med användningarna Bostäder, Vård, Centrum, Kontor samt Parkering. I användningen Bostäder ingår vanliga bostäder och olika typer av kategoribostäder som till exempel studentbostäder och seniorbostäder. I användningen ingår också bostadskomplement av olika slag. Användningen Vård preciseras som särskilda boendeformer med avsikt att även möjliggöra bostäder för äldre med ett större vårdinslag. Med användningen Centrum avses sådan verksamhet som behöver ligga centralt såsom butiker, restauranger, samlingslokaler, kontor, gym etc. I användningen Kontor ingår kontor, tjänsteverksamhet och annan liknande verksamhet som har liten eller ingen varuhantering och inte medför störning av betydelse för omgivningen.

Inom Afzeliiskolan 2 anger en egenskapsbestämmelse att Centrum och Kontor endast tillåts inom bottenvåningen. Syftet är att begränsa användningarna och att säkerställa att den huvudsakliga användningen inom byggnaderna är bostäder.

Den huvudsakliga användningen inom Afzeliiskolan 3 är Centrum med syfte att möjliggöra uppförandet av en ny byggnad för församlingens verksamhet. Även andra former av centrumverksamhet ingår eftersom användningen inte preciseras.

Parkeringsgarage tillåts i källarplan under befintlig bebyggelse samt under innergårdarna.

Placering och utnyttjandegrad

Den nya bebyggelsen bildar ett nytt kvarter med huskroppar i öppen kvartersstadsstruktur som löper längs Brunngatan, längs parkeringsytan i söder och längs Prästgårdsvägen och Landskyrkoallén. Den nya kyrkobyggnaden kan uppföras på samma plats som nuvarande kyrkobyggnad med huvudentré mot Landskyrkoallén. Längs Prästgårdsvägen ges plats för grönska i form av en trädrad som är en del av befintlig trädallé och kvarteret är öppet vilket ger inblickar mot innergården. Placeringen av den nya bebyggelsen är reglerad genom egenskapsgränser och största tillåtna byggnadsarea för att säkerställa den bebyggelsestruktur som planeras. Den nya bebyggelsen ramar in en innergård inom respektive fastighet samtidigt som ett öppet stråk mellan fastigheterna säkerställs vilket möjliggör rörelse genom kvarteret.

Höjd på byggnadsverk och takvinkel

Maximal tillåten höjd på bebyggelsen regleras så att den relaterar till kringliggande bebyggelse samt bidrar till ett varierat uttryck. Nockhöjderna för huvudbyggnaderna regleras i relation till grundkartans nollplan och varierar mellan + 76,1 meter och + 79,2 meter.

Inom Afzeliiskolan 2 anges att tak ska vara sadeltak eller mansardtak och takvinkeln regleras för att säkerställa att taken inte blir alltför flacka. Även frontespiser omfattas av bestämmelsen om taktyp.

Inom Afzeliiskolan 3 regleras istället takfotshöjden. Takfot är den del av ett yttertak som skjuter utanför fasadväggen och genom att reglera takfotshöjden ges en flexibilitet vid utformningen av taket och dess vinkel samtidigt som takfotshöjden och därmed också fasadens högsta nivå säkerställs. Att nockhöjden ska överstiga takfotshöjden med ett visst avstånd regleras för att undvika flacka tak.

Utformning

Den nya bebyggelsen regleras med utformningsbestämmelser för att uppfylla detaljplanens syfte med hög arkitektonisk kvalitet och anpassning till Alingsås byggnadstradition och för att så långt det är möjligt säkerställa att bebyggelsen utformas enligt den arkitektoniska idén.

Afzeliiskolan 2

Fasaderna ska utgöras av träpanel eller putsfasad och betongfasader tillåts endast mot innergårdarna. Takmaterial ska vara terrakottafärgade takpannor, svart takpapp och/eller plåt i röd, grön, svart och/eller grå kulör.

Frontespiser tillåts inom större delen av fastigheten, dock ej mot Brunngatan där det är av vikt att byggnaderna inte upplevs alltför storskaliga.

En annan faktor som påverkar upplevelsen av bebyggelsens höjd är användningen av takkupor, där många och stora takkupor riskerar att få bebyggelsen att upplevas högre. Därför begränsas takkuporna mot Brunngatan så att de sammanlagt får uppta högst 50% av takets längd. Respektive takkupa får vara maximalt 3 meter bred. Slutligen regleras även att takkupor ska placeras och utformas så att takfoten är obruten, för att markera brytningen mellan fasad och tak. Där frontespiser tillåts får de bryta takfoten upp till 35% av takets längd och sammanlagt tillåts takkupor och frontespiser uppta högst 60% av takets längd. Burspråk omfattas inte av begränsningen. Maximal bredd per burspråk/frontespis är 8 meter. Burspråk får högst sticka ut 1,6 meter från huvudfasad och frontespis får högst sticka ut 0,5 meter från huvudfasad.

För att uppnå en stadsmässig fasad begränsas balkonger mot omgivningen till att maximalt få utgöra 35% av fasadens längd och de tillåts ha ett maximalt djup på 1,6 meter och maximal bredd på 3,5 meter. Balkonger får inte heller glansas in. Utanpå burspråk och utstickande frontespiser tillåts endast franska balkonger. Mot innergården finns en större flexibilitet när det gäller balkongers utbredning och storlek.

För att skapa en variation anges att den längsta sammanhållna fasadlängden ska vara 25 meter. Över denna längd ska fasadlivet brytas upp med fasadmaterial och/eller fasadkulör samt takmaterial och/eller takkulör. Variation kan därmed skapas genom att fasaderna bryts upp i olika delar som får olika gestaltning i form av olika material på tak och fasad och/eller olika kulörer på tak och fasad. En annan viktig komponent för att skapa ett balanserat uttryck och öka variationen är att entréplanet ska ha ett varierat uttryck gentemot övrig fasad. Bestämmelsen gäller inte mot innergården och mot Brunngatan.

I den arkitektoniska idén för den nya bebyggelsen anges att hörnhusen som möter Prästgårdsvägen ska markeras med gavelmotiv och avskurna hörn, vilket ses som karaktärsrika element som finns i stadskärnans kvarter. För att säkerställa kopplingen till trästaden Alingsås och omgivningens gestaltning, regleras i planbestämmelser att tak mot Prästgårdsvägen inte får utföras som en gavel utan de ska ha ett sluttande takfall riktat mot vägen samt att den södra byggnadens hörn ska ha en avfasning.

Afzeliiskolan 3

Även inom Afzeliiskolan 3 ska fasaderna utgöras av träpanel eller putsfasad och betongfasader tillåts inte. Entréplanet ska ha ett varierat uttryck gentemot övrig fasad. Takmaterial ska vara terrakottafärgade takpannor, svart takpapp och/eller plåt i röd, grön, svart och/eller grå kulör.

Frontespiser tillåts inom Afzeliiskolan 3 och det finns ingen begränsning i hur stor andel av fasaden som får utgöras av frontespiser. Användningen av takkupor begränsas inte men

respektive takkupa får vara maximalt 3 meter bred och för att markera brytningen mellan fasad och tak tillåts de inte bryta takfoten.

För att uppnå en stadsmässig fasad begränsas balkonger mot omgivningen inom båda fastigheterna till att maximalt få utgöra 35% av fasadens längd och de tillåts ha ett maximalt djup på 1,6 meter och maximal bredd på 3,5 meter. Balkonger får inte heller glasas in. Utanpå burspråk och utstickande frontespiser tillåts endast franska balkonger. Utstickande eller indragna balkonger tillåts inte mot Landskyrkoallén med syftet att värna om ett stadsmässigt uttryck. Inte heller tillåts utstickande fasadelement mot Landskyrkoallén, förutom skärmtak som får sticka ut över gatan med maximalt 1,8 meter. Att utstickande fasadelement inte tillåts innebär att fasaden kan utformas med frontespiser som går i linje med övrig fasad och att det inte är tillåtet med burspråk.

Kulturmiljö

Inom planområdet finns en grind med tillhörande grindstolpar som pekats ut som värdebärande element i Kulturmiljöprogrammet samt i den antikvariska bedömning som gjorts i samband med detaljplanen (Sweco 2024-02-13). För att säkerställa ett bevarande av grinden har en q-bestämmelse införts som anger att grinden och stolparna ska bevaras. Vid behov får dock grinden flyttas längs med fastighetens gräns mot Prästgårdsvägen.

Befintlig grind som markerar infart till Afzeliiskolan 2 från Prästgårdsvägen.

Parkering och angöring

Behovet av nya parkeringsplatser regleras av Alingsås kommuns parkeringsnorm antagen 2016. Parkeringstalen är en vägledning för att bedöma om lämpligt utrymme för parkering finns vid genomförandet av detaljplanen. Det är vid bygglovsprövningen som aktuellt behov fastställs och det avgörs om tillräckligt med parkeringsplatser kan skapas vid byggandet.

Parkering för bil och cykel för de boende ska lösas på kvartersmark. Parkering för kyrkans besökare kan ske på den allmänna parkeringen öster om planområdet. Se mer om parkering på sida 54.

Mark och vegetation

På Afzeliiskolan 2, längs med Prästgårdsvägen, växer idag tre stora lönnar samt en högstubbe som tillsammans med lövträd på motsatt sida skapar en trädallé längs Prästgårdsvägen. Träden är mycket värdeskapande och ger karaktär åt kvarteret. I plankartan säkerställs att byggnaderna får en indragen placering så att den grönskande inramningen kan bibehållas, genom att en planbestämmelse anger att marken närmast gatan inte får förses med byggnad. En planbestämmelse anger också att en trädrad om minst fyra träd ska finnas inom ytan. Antingen kan med fördel befintliga träd bevaras eller så ska de ersättas med nya med en stamomkrets om minst 20 cm.

För att säkerställa att alléträdens rotsystem inte skadas och att nya träd planteras finns en planbestämmelse som anger att marklov krävs för åtgärder som berör alléträdens rotsystem samt fällning av träd i allé. Det förutsätts att trädens rotsystem motsvarar trädens droppzon samt ytterligare 2,5 m i varje riktning.

Trädallén längs Prästgårdsvägen, Afzeliiskolan 2 till vänster och kvarteret Prästlyckan i bakgrunden.

Genomförandetid

Genomförandetiden för detaljplanen är 5 år. Innan genomförandetiden gått ut får detaljplanen inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja.

Motiv till detaljplanens regleringar

Detaljplanen innehåller regleringar för att uppnå detaljplanens syfte. I planbeskrivningen ska kommunen redovisa motiven till de enskilda regleringarna i detaljplanen. Redovisningen ska göras utifrån detaljplanens syfte och andra kapitlet plan- och bygglagen.

Användning av allmän plats

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

GATA

Gata

Ytan som är en befintlig gångväg och avses användas som sådan även fortsättningsvis föreslås planläggas som GATA för att möjliggöra att en bestämmelse om skärmtak införs mot Landskyrkoallén.

Användning av kvartersmark

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

B

Bostäder

Inom all kvartersmark gäller användningen B - Bostäder. Syftet är att det ska vara möjligt att uppföra olika typer av bostäder med varaktig karaktär. Det innebär både permanentbostäder och fritidsbostäder likväl som studentbostäder, vissa typer av gruppboende och träningsbostäder.

C

Centrum

Syftet är främst att ge möjlighet att inrymma samlingslokaler för religiösa ändamål samt även t.ex. handel, service, restaurang, café, kontor, lättare former av vård och andra jämförbara verksamheter som behöver ligga centralt eller vara lätta att nå. Då planområdet är beläget i centrala Alingsås önskas en större flexibilitet och att ha möjlighet att utveckla med centrumändamål om behov uppstår.

D

Särskilda boendeformer

Användningen Vård med preciseringen *Särskilda boendeformer* syftar till att säkerställa att äldreboende och LSS-bostäder inkluderande personalutrymme och gemensamhetslokaler är planenliga oavsett grad av vård.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

K

Kontor

Fastigheterna kompletteras med användningen kontor för en ökad flexibilitet och möjlighet att inrymma lokaler för kontor, tjänsteverksamhet och annan liknande verksamhet som har liten eller ingen varuhantering.

P

Parkering under mark

Parkeringsgarage tillåts under mark, både under planerade byggnader samt under gårdsytan. Användningen syftar till att möjliggöra tredimensionell fastighetsbildning.

Egenskapsbestämmelser för allmän plats

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

skärmtak

Skärmtak får skjuta ut över GATA med maximalt 1,8 meter och med en fri höjd av minst 3,5 meter över underliggande mark

Ett skärmtak planeras skjuta ut från den nya kyrkobyggnadens fasad mot Landskyrkoallén för att markera och rama in entrén. Planbestämmelsen syftar till att tillåta att skärmtak skjuter ut över allmän plats samt till att reglera takets höjd.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

ö₁

Marken får inte förses med byggnad. Byggnadsverk under mark tillåts.

Inom de ytor som betecknas med bestämmelsen får byggnader inte uppföras. Det gemensamma motivet är att det inte är lämpligt att bebygga marken, då den behöver vara öppen och byggnadsfri. Syftet är att säkerställa att byggnaderna placeras med indrag mot vissa av fastighetsgränserna för att skapa förgårdsmark. Ett stråk genom kvarteret i nordsydlig riktning innehar bestämmelsen vilket säkerställer att stråket hålls öppet från bebyggelse och att bebyggelsen inte byggs samman. Byggnadsverk under mark tillåts om det blir aktuellt med källargarage eller underjordisk förbindelse mellan fastigheterna.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

- ö₂** **Marken får inte förses med byggnad.**
Inom den yta som betecknas med bestämmelsen får byggnader inte uppföras. Det gemensamma motivet är att det inte är lämpligt att bebygga marken, då den behöver vara öppen och byggnadsfri av hänsyn till träden längs Prästgårdsvägen.
- h₁** **Högsta nockhöjd är angivet värde i meter över nollplanet**
Syftet med bestämmelsen är att begränsa byggnadernas höjd för att de inte ska dominera upplevelsen av området. Högsta tillåtna höjden anges som nockhöjd vilket innebär att byggnadens högsta punkt inte får överskrida den angivna höjden.
- h₂** **Högsta takfotshöjd är angivet värde i meter över nollplanet. Frontespiser tillåts sticka upp ovan takfotshöjd.**
Syftet med bestämmelsen är att begränsa byggnadernas takfotshöjd. För att ge en flexibilitet vid utformningen av taket regleras inte takvinkel inom Afzeliiskolan 3. Därmed införs istället en bestämmelse om takfotshöjd för att säkerställa att fasadlivet inte blir för högt. Med takfotshöjd avses skärningslinjen mellan fasaden och yttertak. Frontespiser är tillåtna och vid frontespiser tillåts fasaden sticka upp ovanför takfotshöjden. Frontespisens takfot får dock inte överstiga lägsta tillåtna takfotshöjd.
- h₃** **Nockhöjden ska överstiga takfotshöjden med minst 25% av byggnadens husbredd i meter**
Bestämmelsen syftar till att säkerställa att det blir en differens mellan nockhöjd och takfotshöjd och därigenom motverka flacka tak.
- o₁** **Mansardtak ska ha en vinkel på det övre takfallet på 6-25 grader och på det undre 40-60 grader. Gäller inte takkupor och frontespiser.**
Syftet med bestämmelsen är att reglera vinklarna på de två takfallen vid utformning av mansardtak. Takkupor och frontespiser omfattas inte av bestämmelsen vilket innebär att de kan utformas med andra takvinklar.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

- o₂** **Minsta takvinkel för sadeltak är 30 grader. Gäller inte takkupor.**
Syftet med bestämmelsen är att reglera takvinkeln vid utformning av sadeltak för att säkerställa att sadeltak inte blir alltför flacka. Även sadeltak på frontespiser omfattas av bestämmelsen men takkupor omfattas inte och tillåts ha mindre lutning.
- e₁** **Största sammanlagda byggnadsarea är 510 m²**
Egenskapsgränserna syftar till att ge en flexibilitet vid placeringen av huskropparna och gränsdragningen är generös för att öka flexibiliteten. För att begränsa byggnadsarean inom respektive egenskapsområde och säkerställa att byggnaderna inte upptar hela egenskapsområdet, anges en största sammanlagda byggnadsarea.
- e₂** **Största sammanlagda byggnadsarea är 180 m²**
Se beskrivning och motiv för planbestämmelse **e₁** ovan.
- e₃** **Största sammanlagda byggnadsarea är 700 m²**
Se beskrivning och motiv för planbestämmelse **e₁** ovan.
- e₄** **Största sammanlagda byggnadsarea är 500 m²**
Se beskrivning och motiv för planbestämmelse **e₁** ovan.
- e₅** **Största sammanlagda byggnadsarea är 440 m²**
Se beskrivning och motiv för planbestämmelse **e₁** ovan.
- e₆** **Största sammanlagda byggnadsarea är 480 m²**
Se beskrivning och motiv för planbestämmelse **e₁** ovan.
- e₆** **Största sammanlagda byggnadsarea är 480 m²**
Se beskrivning och motiv för planbestämmelse **e₁** ovan.
- e₇** **Största sammanlagda byggnadsarea är 810 m²**
Se beskrivning och motiv för planbestämmelse **e₁** ovan.
- e₈** **Största sammanlagda byggnadsarea är 70 m²**
Bestämmelsen gäller inom innergården på Afzeliiskolan 2 och syftar till att begränsa möjligheten att uppföra stora byggnader men samtidigt ge möjlighet att uppföra mindre komplementbyggnader såsom miljöhus och cykelförråd.
- e₉** **Största sammanlagda byggnadsarea är 530 m²**
Bestämmelsen gäller inom innergården på Afzeliiskolan 3 och syftar till att ge möjligheten att skapa en upphöjd gård.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

Utöver största angivna sammanlagda byggnadsarea får garage uppföras i källarplan.

Parkeringsgarage tillåts i källarplan, under planerade byggnader och innergårdar. Garagets utbredning begränsas inte av bestämmelser om största sammanlagda byggnadsarea.

f₁

Fasadmaterial ska vara av trä och / eller puts. Betongfasad tillåts endast mot innergårdarna.

Fasadmaterial regleras för att nya byggnader ska ansluta till omkringliggande bebyggelses uttryck. Syftet är också att säkerställa att gedigna fasadmaterial används.

f₂

Tak ska utföras som mansardtak eller sadeltak. Gäller även frontespiser, men ej takkupor.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa att de nya byggnaderna utformas med taktyper som återfinns i stadskärnan och i planområdets omgivning. Även frontespiser ska utformas med mansardtak eller sadeltak men takkupor omfattas inte av bestämmelsen.

f₃

Tak ska utformas med obruten takfot vid utformning av takkupor. Frontespiser får bryta takfoten till högst 35% av takets längd.

Bestämmelsen syftar till att säkerställa att brytningen mellan fasad och tak tydligt markeras och motverka förhöjda fasadliv vid utformningen av takkupor. Frontespiser tillåts bryta takfoten. Dock begränsas användningen av frontespiser genom att de högst får bryta takfoten till 30% av takets längd. Med takets längd avses kvarterets totala taklängd mot aktuellt håll.

f₄

Tak ska utformas med obruten takfot vid utformning av takkupor. Frontespiser och burspråk tillåts ej mot gata.

Bestämmelsen syftar till att säkerställa att brytningen mellan fasad och tak tydligt markeras och motverka förhöjda fasadliv vid utformningen av takkupor. Frontespiser och burspråk tillåts inte mot gatan eftersom de riskerar att få bebyggelsen att upplevas högre.

f₅

Tak ska utformas med obruten takfot vid utformning av takkupor. Frontespiser får bryta takfoten.

Bestämmelsen syftar till att säkerställa att brytningen mellan fasad och tak tydligt markeras och motverka förhöjda fasadliv vid utformningen av takkupor. Frontespiser tillåts bryta takfoten och användningen av frontespiser begränsas inte.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

- f₆** **Takkupor och frontespiser tillåts sammanlagt uppta högst 60% av takets längd. Burspråk omfattas inte av begränsningen.**
Bestämmelsen syftar till att begränsa användningen av takkupor och frontespiser. Om ett tak utformas med både takkupor och frontespiser får de sammanlagt uppta 60% av takets längd. Exempelvis får ett tak med en längd på 40 meter utformas med t.ex. en frontespis med en bredd på 12 meter samt tre takkupor med 3 meters bredd vardera.
- f₇** **Takkupor tillåts sammanlagt uppta högst 50% av takets längd.**
Bestämmelsen syftar till att begränsa användningen av takkupor. Bestämmelsen kombineras med bestämmelse f₄ som anger att frontespiser och burspråk ej tillåts.
- f₈** **Maximal bredd per burspråk/frontespis är 8 meter. Burspråk får högst sticka ut 1,6 meter från huvudfasad och frontespis får högst sticka ut 0,5 meter från huvudfasad. Utanpå burspråk/ utstickande frontespis tillåts enbart franska balkonger.**
Bestämmelsen syftar till att begränsa storleken på burspråk och frontespiser. Utanpå burspråk och frontespiser som sticker ut från huvudfasad, dvs. inte livar med huvudfasad, tillåts inte balkonger utan enbart franska balkonger.
- f₉** **Längsta sammanhållna fasadlängd är 25 meter. Över denna längd ska fasadlivet brytas upp med fasadmaterial och/eller fasadkulör samt takmaterial och/eller takkulör.**
Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att den nya bebyggelsen ges en variationsrikedom genom uppbrutna fasader med olika utformningar av tak, takfot och fönstersättningar. På så sätt upplevs bebyggelsen bestå av flera sammanbyggda huskroppar med olika utformning. Uppbrytningen ska ske genom att både utformningen av fasad och tak varieras, antingen genom byte av kulör eller material.
- f₁₀** **Entréplanet ska utformas avvikande gentemot övrig fasad. Gäller ej mot innergården.**
Motivet till bestämmelsen är att skapa variation genom att entréplanet ges ett varierat uttryck som skiljer sig mot övrig fasad. Det kan göras antingen genom att entréplanet ges ett annat fasadmaterial, en annan kulör eller andra utformningsdetaljer. Fasader som vetter in mot gården omfattas inte av bestämmelsen.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

- f₁₁ **Entréplanet ska utformas avvikande gentemot övrig fasad.**
Motivet till bestämmelsen är att skapa variation genom att entréplanet ges ett varierat uttryck som skiljer sig mot övrig fasad. Det kan göras antingen genom att entréplanet ges ett annat fasadmateriale, en annan kulör eller andra utformningsdetaljer.
- f₁₂ **Takmaterial ska vara terrakottafärgade takpannor, svart takpapp och/eller plåt i röd, grön, svart och/eller grå kulör.**
Bestämmelsen syftar till att reglera takmaterial och kulör för att säkerställa en utformning som samspelar med omgivningen och stadskärnan. På gårdarna regleras inte takmaterial.
- f₁₃ **Utstickande fasadelement såsom frontespiser och burspråk tillåts ej mot Landskyrkoallén. Utstickande skärmtak tillåts.**
Bestämmelsen syftar till att säkerställa att fasad mot Landskyrkoallén uppförs i en rak linje mot gatan. Av hänsyn till kulturmiljön och för att harmonisera med trädraderna och gatans utseende bör utskjutande fasadelement undvikas.
- f₁₄ **Taket mot Prästgårdsvägen får inte utföras som en gavel utan ska ha ett sluttande takfall riktat mot vägen.**
Bestämmelsen syftar till att säkerställa att taken på de delar av byggnaden som vetter mot Prästgårdsvägen inte utformas som gavlar. Det innebär att de fasader (kortsidor) som vetter mot Prästgårdsvägen ska utformas med takfall och takfot likt angränsande långsidor.
- f₁₅ **Byggnadens sydvästra hörn ska ha en avfasning på minst 3 meter.**
Bestämmelsen syftar till att säkerställa att hörnet på den södra huskroppen längs Prästgårdsvägen får ett avfasat hörn. Det avfasade hörnet ger en karaktäristisk gestaltning som återfinns i stadskärnan samt i planområdets omgivning i kvarteret Prästlyckan och kvarteret Brunnen.
- Upp/nedfart från garage får endast ske mot Brunnsgatan.**
Motivet till bestämmelsen är att det endast är lämpligt att förlägga upp/nedfart till parkeringsgarage mot Brunnsgatan.
- Utstickande och indragna balkonger tillåts ej mot Landskyrkoallén. Franska balkonger tillåts.**
För att uppnå en stadsmässig fasad tillåts inte balkonger mot Landskyrkoallén.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

Balkonger får vara maximalt 3,5 meter breda och 1,6 meter djupa. Loftgångar tillåts mot innergård och begränsas inte av angivna mått. Balkonger och loftgångar får inte glasas in.

Bestämmelsen gäller inom hela planområdet och syftar till att begränsa balkongers storlek. Balkongräcken bör ha en gestaltning och material som knyter an till huvudbyggnader. Loftgångar tillåts mot innergård och bestämmelsen innebär att bredd och djup på balkonger som vetter in mot innergården inte begränsas. Inglasning får inte ske då det kan påverka bebyggelsens stadsmässighet och arkitektoniska kvalitéer negativt.

Balkonger på fasad som vetter mot omgivningen får utgöra maximalt 35% av fasadens längd.

Bestämmelsen gäller inom hela planområdet och syftar till att begränsa balkongernas utbredning. Med fasad som vetter mot omgivningen avses fasad i riktning mot planområdets omgivning, dvs parkeringsytor söder om planområdet samt de omgivande gatorna Landskyrkoallén, Brunnsgatan och Prästgårdsvägen. Det innebär att balkongernas utbredning mot respektive innergård inte begränsas (se förtydligande karta nedan).

Största tillåtna bredd på varje enskild takkupa på tak som vetter mot omgivningen är 3 meter.

Bestämmelsen gäller inom hela planområdet och syftar till att begränsa takkupornas storlek. Med tak som vetter mot omgivningen avses takfall i riktning mot parkeringsytor söder om planområdet samt de omgivande gatorna Landskyrkoallén, Brunnsgatan och Prästgårdsvägen. Det innebär att bredd på takkupor på takfall som vetter in mot innergården inte begränsas (se förtydligande karta nedan).

Rödmarkering avser fasad som vetter mot planområdets omgivning. Här begränsas takkupors storlek och balkongers utbredning till 35% av fasadens längd. Grönmarkering avser fasad som vetter mot innergården. Här begränsas inte balkongers utbredning och loftgångar tillåts. Orangemarkering avser övriga fasader, där begränsas inte balkongers utbredning men loftgångar tillåts inte.

Planbestämmelse

Beskrivning och motiv

- q₁** **Grind och grindstolpar ska bevaras inom egenskapsområdet. Grinden får flyttas längs med fastighetens gräns mot Prästgårdsvägen.**
Grinden med tillhörande grindstolpar har pekats ut som värdebärande element i Kulturmiljöprogrammet samt i den antikvariska bedömning som gjorts i samband med detaljplanen (Sweco 2024-02-13). Planbestämmelsens syfte är att säkerställa ett bevarande av grinden. Om entrén till fastigheten behöver placeras vid annan plats än grindens nuvarande placering, får grinden flyttas längs med fastighetens gräns mot Prästgårdsvägen.
- n₁** **Trädrad om minst 4 träd ska finnas. Vid fällning av befintligt träd ska det ersättas med nytt träd med en stamomkrets om minst 20 cm.**
Bestämmelsens syfte är att säkerställa bevarandet av trädallén genom krav på nyplantering vid fällning av befintliga träd. Minsta stamomkrets regleras så att nya träd inte blir alltför små.
- a₁** **Marklov krävs även för åtgärder som berör alléträdens rotsystem samt fällning av träd i allé.**
Bestämmelsen syftar till att säkerställa att alléträdens rotsystem inte skadas och att nya träd planteras vid fällning av träd i allé. Det förutsätts att trädens rotsystem motsvarar trädens droppzon samt ytterligare 2,5 m i varje riktning.
- b₁** **Högsta bjälklagshöjd är +65,3 meter över nollplan för underjordiskt garage.**
Syftet med bestämmelsen är att begränsa det underjordiska garagets bjälklagshöjd.
- a₂** **Startbesked får inte ges för ny byggnad förrän markförorening inom Afzeliiskolan 2 avhjälpes.**
Villkor för startbesked gäller eftersom marken är förorenad och behöver saneras för att den ska kunna användas för känslig markanvändning; bostäder. Bestämmelsen gäller inom Afzeliiskolan 2 vilket innebär att sanering behövs endast inom den aktuella fastigheten innan startbesked kan ges för byggnation inom fastigheten.
- a₃** **Startbesked får inte ges för ny byggnad förrän markförorening inom Afzeliiskolan 3 avhjälpes.**
Villkor för startbesked gäller eftersom marken är förorenad och behöver saneras för att den ska kunna användas för känslig markanvändning; bostäder. Bestämmelsen gäller inom Afzeliiskolan 3 vilket innebär att sanering behövs endast inom den aktuella fastigheten innan startbesked kan ges för byggnation inom fastigheten.

Planeringsförutsättningar och konsekvenser

Kommunala

Vision 2040

Alingsås kommun har antagit vision 2040 som en framtidsbild av vad Alingsås vill vara år 2040. Kommunens vision är grundbulten i arbetet och den utgör den långsiktiga styrningen och gemensamma riktningen för hela kommunen. Visionen lyder: "Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla".

För att låta visionen få kraft i hela samhället finns fem fokusområden utpekade, som tydliggör de särskilda inriktningar där fokus bör ligga för att nå Vision 2040. Det utpekade fokusområdena är:

- Vackra miljöer
- Livskvalitet
- Experimentlust
- Omställning
- Tillsammans

Budget för Alingsås kommun 2024 - 2026

Budgeten pekar ut färdriktningen för kommunens utveckling. Den innehåller resultat-, balans-, drift-, och kassaflödesbudget för de kommande tre åren och investeringsbudget för de kommande fem åren. Budgeten redogör för viljeinriktningen för verksamheten de kommande åren. Ambitionerna utgår från vision 2040 och tar sig uttryck i de prioriterade målen med dess tillhörande indikatorer. De prioriterade mål som rör detaljplaneringen är:

- Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv
- I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling
- Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
- Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

Översiktsplan

Översiktsplanen för Alingsås kommun antogs av Kommunfullmäktige 2018-10-31 § 182 och anger inget specifikt för området.

I översiktsplanen lyfts det fram att det ska visas särskild omsorg om arkitektonisk gestaltning i Alingsås stad och staden ska byggas tätt och småskaligt. En utbyggnadsprincip som

bygger på sammanhållen bebyggelse och där förtätning sker inifrån ska främjas. Det skapar förutsättningar för gemensamt utnyttjande av infrastruktur och tekniska system. Sammanhållen bebyggelse skapar även bättre förutsättningar för nyttjande av kollektivtrafik och minskat bilberoende, vilket genererar fördelar både ur ekologiska och sociala perspektiv. Ett genomförande av detaljplanen bidrar till en förtätning av staden och befintlig infrastruktur kan nyttjas. Detaljplanen bedöms därmed stämma överens med översiktsplanen.

Stadsplan för Alingsås stad

Stadsplanen som antogs av Alingsås kommunfullmäktige 2023 är uppdelad i två delar, en byggnadsordning samt en planeringsordning. Planeringsordningen utgår från kommunens Vision 2040 och Översiktsplan 2018. Den utgör en grund för de prioriteringar som görs i stadsbyggnadsprocessen, för var staden planeras att växa. Området för den aktuella detaljplanen ingår i en zon som pekas ut som område med förändringspotential. I Stadsplanen beskrivs att denna typ av områden är belägna i närheten av knutpunkter och kommunikationsstråk vilket stämmer överens med planområdet. Genom större förändringar eller tillägg, kan ny bebyggelse tillföra kvaliteter och ny gestaltning av helhetsmiljön. Detaljplanen möjliggör en större förändring och ett tillägg på platsen vilket tillför stadsbyggnadskvaliteter i enlighet med Stadsplanen.

Byggnadsordningen konkretiserar vision 2040 och Översiktsplan 2018 och syftar bland annat till att bidra till kvalitetsstyrning. Detta genom att ange principer och vägledningar för arkitektonisk kvalitet, gestaltning, Alingsås stadslandskap och identitetsskapande bebyggelsekaraktärer som sedan kan tillämpas i stadsbyggnadsprocessen.

Till Stadsplanen finns områdesvisa fördjupningar som beskriver karaktärsdrag och värden i specifika områden. Området för den aktuella detaljplanen pekas ut som ett område som är känsligt för förändring och som därmed ska utvecklas varsamt. Planområdet och dess omgivning präglas av en låg till medelhög bebyggelse av mycket varierad karaktär. Områdets variation i volym och utförande, liksom en osammanhängande och ostrukturerad stadsstruktur, står i kontrast till den angränsande innerstadens mer enhetliga karaktär. Områdets gröna framtoning och vaga gränsdragning mot angränsande grönområden, gör att stadslandskapet präglas av grönska och en känsla av småskalighet. Området innehåller kulturmiljöer och enskilda byggnader med karaktär värd att bevara, vilka ska tas hänsyn till vid förändringar och tillskott. Närheten till riksintresset skapar särskilda förutsättningar avseende skala, sammanhängande stråk och siktlinjer.

Stadsplanen anger att stadens bebyggelsemiljöer ska utvecklas med stöd i kunskap om den specifika platsen och att analysen av platsen bör utgå från platsen i sig, liksom relationen till omgivande miljöer och värden. Befintliga kvaliteter och värden ska tillvaratas vid utformning av ny bebyggelse, för att komplettera miljön med kvalitet där bristande helhet råder.

Den småskaliga och sammanhållna stadsbilden ska värnas och högre byggnader som bryter mot stadens enhetliga höjdskala ska undvikas. Undantag bör endast göras för offentliga byggnader eller byggnader av stort allmänt värde.

Dagvattenstrategi

Alingsås kommun har en antagen dagvattenstrategi, antagen av Kommunfullmäktige i september 2020. I denna finns 6 övergripande mål avseende dagvatten:

- Minimera uppkomst av översvämningar och motverka skador och kostnader för de översvämningar som inte kan undvikas
- Begränsa och så långt som möjligt förhindra uttorkning av vattendrag samt påverkan på grundvattnets nivå till följd av dagvattenhantering
- Bidra till att kommunens yt- och grundvattenkvalitet kan uppnå god vattenstatus eller motsvarande vattenkvalitet
- Alingsås dagvattensystem är säkra, långsiktigt funktionella och bidrar till estetiska, hälsofrämjande livsmiljöer, samt till biologisk mångfald i både stad och natur
- Dagvattenfrågan är integrerad i stadens planering och underhåll, och har en tydlig ansvarsfördelning som främjar samarbete mellan stadens förvaltningar.
- Dagvattenhanteringen betydelse och funktion lyfts, tydliggörs och kommuniceras inom Alingsås kommun och samhälle

Detaljplan

För planområdet gäller stadsplan A407, fastställd 1972. I stadsplanen är Afzeliiskolan 3 planlagd som "område för samlingslokaler" med angiven högsta byggnadshöjd 5 meter och högsta nockhöjd +79 meter över nollplanet. 80% av fastighetsarean får bebyggas.

För Afzeliiskolan 2 är marken planlagd som "område för bostadsändamål" som tillåts uppföras i två våningar och med en sammanlagd byggnadsyta om högst 300 m².

En ändring av stadsplan A407 (A407 Ä) gjordes som fick laga kraft år 2017. Ändringens syfte var att skydda kulturhistoriskt värdefulla byggnader på fastigheten genom införandet av en skyddsbestämmelse (q). Bestämmelsen gäller för bostadshus, lillstuga och jordkällare och anger att byggnader med kulturhistoriskt värde inte får rivas.

På grund av de nämnda byggnadernas dåliga skick revs de år 2019.

Genomförandetiden har gått ut för stadsplanen samt för ändringen. Den nya detaljplanen ersätter den äldre stadsplanen i berörda delar. Stadsplan A407 kommer att fortsätta gälla för fastigheten Afzeliiskolan 1 medan ändring A407 Ä helt kommer att sluta gälla.

Planbesked

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2020-06-15 § 152 att ge positivt planbesked till att inleda planläggningsarbete för fastigheterna Afzeliiskolan 2 och 3. Beskedet gavs med hänvisning till de avvikelser som nämns i samhällsbyggnadskontorets yttrande där det anges att bebyggelsens placering, tillgänglighet, kulturmiljö, parkeringar och framkomlighet ska utredas under planarbetet.

Stadsmiljö och historisk bakgrund

Planområdet och dess omgivning präglas av kyrkliga och offentliga institutioner. I slutet av Landskyrkoallén finns Landskyrkan vars kyrkotomt gränsar till Sävån. Den är en vitputsad kyrkobyggnad uppförd i gråsten under senmedeltid. Väster om planområdet finns den före detta prästgården som idag är ombyggd till förskola. Prästgården är uppförd med snickarglädje i tidstypisk stil från 1800-talets andra hälft och placerad mitt på en stor tomt vilket vittnar om en äldre trädgårds- och bebyggelsestruktur. Under 1700-talet utgjordes planområdet av prästgårdens åker-, ängs- och betesmark och på 1800-talet anlades de nuvarande raka och allékantade vägarna vilket gav området en mer parkliknande karaktär. Afzeliiskolan 2 och 3 styckades av för uppförande av bostadshus med stora omgivande trädgårdar och som inramning till tomterna uppfördes smidesstaket och påkostade grindar.

1973 uppfördes Pingstkyrkan på fastigheten Afzeliiskolan 3, efter ritningar av arkitekt Helmer Flensborn och det tidigare bostadshuset revs. Kyrkobyggnaden avspeglar tydligt frikyrkobyggandet under rekordåren.

Bostadshuset och tillhörande uthus, som tidigare fanns på fastigheten Afzeliiskolan 2, revs år 2019 eftersom de angripits av hussvamp och var i mycket dåligt skick. Fastigheten är därmed helt obebyggd idag.

I området norr om Brunnsgatan, på prästgårdens tidigare gårdsplan, uppfördes under 1960/70-talen en lågskalig, mestadels rödfärgad träbebyggelse med tydliga historiska referenser. Bebyggelsen uppfördes för företagshälsovård, äldreboende ("Brunnen") samt som flerbostadshus.

Söder om planområdet finns den dåvarande Landsförsamlingens skola som uppfördes 1917 och som idag är ombyggd till bostäder.

I hörnet Norra Ringgatan/Prästgårdsvägen har ett halvt kringbyggt bostadskvarter i stenstadslignande utformning uppförts alldeles nyligen.

Kulturmiljö

I Plan- och bygglagen (PBL) hanteras kulturhistoriskt värdefull kulturmiljö genom förvanskningförbudet, varsamhetskrav och prövning av lokalisering samt avvägningarna mellan allmänna och enskilda intressen.

Vid ändring i den byggda miljön ska alltid bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på ett sådant sätt som är lämpligt med hänseende till en god helhetsverkan.

Om en väsentlig egenskap går förlorad eller om områdets särart/karaktär väsentligt ändras sker en förvanskning. För att undvika en förvanskning måste därför bärande karaktärsdrag, egenskaper och särarter identifieras och pekats ut. Dessa ska skyddas och ligga till grund för val av ändringar och vidare exploatering, för att det kulturhistoriska värdet inte ska minska.

Ett antikvariskt utlåtande och konsekvensbeskrivning har tagits fram för detaljplanen (Sweco 2024-02-13) med syfte att kartlägga och bedöma stadslandskapets kulturhistoriska sammanhang och värden samt beskriva konsekvenserna av genomförandet av detaljplanen. Utlåtandet ger också rekommendationer för att värna de värden som finns i respektive stadsrum.

Kulturmiljöområdet

Planområdet ingår delvis i utpekade kulturmiljöområde i kommunens kulturmiljöprogram från 2018. I kulturmiljöområdet ingår Landskyrkan, Brunnshuset, Brunnsparken, Hälsobrunnen, den före detta prästgården samt Afzeliiskolan 2. Området är utpekade med följande motivering:

Landskyrkan är viktig som ett minne från Alingsås äldsta historia. Den fanns på platsen före staden, om än med annat utseende. Brunnsparken har haft en stor betydelse för nöje och rekreation i staden. På 1860-talet kretsade stadens officiella nöjesliv kring Brunnshuset och idag finns här en tilltalande parkmiljö, som kräver fortsatt vård och skötsel för att bibehålla sin karaktär.

De två äldre bostadsmiljöerna, med sina stora tomter, visar på en äldre trädgårds- och bebyggelsestruktur som förr fanns strax utanför stadens ringgator. Till miljön hör även äldre smidesgrindar.

Kartan visar det utpekade kulturmiljöområdet i Kulturmiljöprogrammet från 2018. På Afzeliiskolan 2 ses det tidigare bostadshuset som bedömdes ha höga kulturhistoriska värden men som revs 2019 pga. hussvampsangrepp.

Pingstkyrkan

Pingstkyrkan i Alingsås höll till i olika lokaler i staden. Första lokalen som församlingen ägde låg på Drottninggatan, i en gammal läderfabrik som man byggde om 1956 för att den skulle bli mer ändamålsenlig. Under 1960-talet i takt med att församlingen växte ur den gamla byggnaden blev planerna alltmer långtgående för en ny kyrkobyggnad.

1971 köpte församlingen tomten vid Landskyrkoallén och bygglov för pingstkyrkans uppförande skickades in 1972. Året därpå stod byggnaden färdig efter ritningar av arkitekt Helmer Flensborn. På tomten revs ett äldre bostadshus inför uppförandet. Kyrkobyggnaden inrymde funktioner som församlingssal och kyrksal samt kyrktorg, ungdomsvåning, festvåning samt rum för skolbespisning inkl. kök i lågdelen. I källaren under kyrksalen inreddes även ungdomslokal och hobbyrum.

Kyrkobyggnaden består av en hög del som utgörs av kyrksalen och en låg del som inrymmer övriga funktioner. Kyrksalen har en limträkonstruktion, taktäckning av singelklädd papp och fasad i vitslammad kalksandsten med snickeridetaljer i mörkbetsad furu. Ursprungligen skulle fasaderna vara utförda i en ljus slätputs, ett önskemål som hade framförts av kommunen på grund av den känsliga kulturmiljön. På grund av kostnadsskäl och underhållsbehov valde istället församlingen fasader av kalksandsten som man såg hade använts med gott resultat i andra samtida kyrkor. I kyrksalens fondvägg finns ett högt kyrkfönster bestående av högsmala glaspartier av färgat glas och längs ena långsidan finns stora spröjsade fönsterpartier. Inne i kyrksalen finns bl.a. dopgrav klädd i vit klinker. Den låga delen är i ett plan med fasader av rödbrun stående träpanel.

Genom åren har flera ombyggnationer och förändringar genomförts bl.a. har den ursprungliga heltäckningsmattan i kyrksalen bytts ut mot ett marmorgolv, ett högt fönsterparti i gaveln mot väster har satts igen, en ny orgel har satts in och podiet har byggts om.

Pingstkyrkans kyrksal till vänster och lågdelen till höger.

Kyrksalens interiör.

Konsekvenser för kulturmiljöområdet och stadsrummen

Landskyrkoallén

Den nya kyrkobyggnaden föreslås placeras med indrag så att alléträden längs Landskyrkoallén kan bevaras samtidigt som landskyrkans synlighet inte påverkas.

Den högsta tillåtna nockhöjden på den tillkommande byggnad är samma som kyrksalen idag dock kommer en större volym uppföras till kyrksalens höjd vilket gör att intrycket blir ett annat genom det ökande antalet våningar. Det ger en ökad stadsmässighet som påverkar Landskyrkoalléns lantliga karaktär.

Enligt planförslaget kommer kyrksalen inte att framträda exteriört vilket den gör idag. Det innebär att pingstkyrkans verksamhet och byggnadens funktioner blir mindre tydliga i stadsrummet. Fasaderna bedöms dock - bland annat genom markerat entréparti samt avsaknad av balkonger och andra element typiska för bostadshus - få en tydlig karaktär av institutionsbyggnad och negativa effekter bedöms sammantaget som små-måttliga.

Brunnsgatan

Brunnsgatan angränsar till, men ligger utanför det i kulturmiljöprogrammet utpekade området. Gatan får enligt planförslaget en påtagligt tät, stadsmässig karaktär utan inramande grönska och den befintliga bebyggelseskalan i 2-3 våningar längs Brunnsgatans norra sida möts av lika höga hus. Den ökade tätheten och avsaknad av inramande grönska mot gaturummet längs Afzeliiskolan 2 får negativa effekter på områdets park- och trädgårdskaraktär samt dess lantliga/agrara sammanhang.

Brunnsgatan har ett lågt kulturmiljövärde och sammanvägt med små-måttliga negativa effekter bedöms planförslaget innebära övervägande små negativa konsekvenser för stadsrummet. Det grundas på hur bostadskvarteret sluter Brunnsgatans smala gaturum

medan grönskan i gaturummet försvinner. Samtidigt bibehålls en småskalighet genom att tillkommande bebyggelse utförs i samma låga skala som anslutande kvarter.

Prästgårdsvägen

Planförslaget visar en måttligt indragen placering av bebyggelsen och nya träd som kommer ha en betydligt mindre omfattning (minst 20 cm i stam-omkrets) och lägre höjd. Den grönskande inramningen av Prästgårdsvägen påverkas i hög grad och borttagande av 90 år gamla, höga lönnar ger stora negativa effekter för tomtens grönskande inramning. Lönnarna kan dock tas ner redan i dagsläget eftersom de inte skyddas av biotopskydd eller gällande stadsplan.

Föreslagen bebyggelse kommer utföras i anslutande skala till det nya kvarteret i hörnet Prästgårdsvägen/ Norra Ringgatan. I övrigt är det låg och småskalig, eller ingen bebyggelse i närområdet, vilket innebär en väsentlig påverkan.

Föreslagen bebyggelse mot Prästgårdsvägen ska utföras delvis fristående och placeringen gör att påverkan på den öppna park- och trädgårdskaraktären minskar. Bebyggelsen är placerad så att befintlig grind kan utgöra entré till området och grinden skyddas med skyddsbestämmelse. Skalmässigt bildar bebyggelsen ytterligare ett tätt och stadsmässigt inslag i området, i kontrast mot omgivande parkkaraktär. De uppbrutna, fristående volymerna lindrar detta något samtidigt som det redan finns en anslutande skala i ett nyuppfört kvarter i sydväst (Prästlyckan). Släpp på båda sidor om den fristående byggnaden säkerställer tillsammans med bevarande av grinden ett fortsatt grönt samband mellan Prästgårdsvägen och kvarterets inre.

Sammantaget bedöms ett högt kulturmiljövärde vid Prästgårdsvägen, sammanvägt med måttliga negativa effekter, innebära måttliga-stora negativa konsekvenser av planförslaget.

Konsekvenser för Pingstkyrkan

Kyrkobyggnadens kulturhistoriska värde bedöms sammantaget som måttligt till högt. Byggnaden är framförallt kulturhistoriskt värdefull genom kyrkdelens exteriör samt kyrkdelens och kyrktorgets interiörer; som har för tiden representativa och påkostade material och utföranden.

Ur ett regionalt och nationellt perspektiv är det vanskligt att säga säkert men den kulturhistoriska betydelsen bedöms som måttlig; det finns troligtvis många motsvarande exempel av liknande kulturhistoriskt värde. Ur ett lokalt perspektiv är byggnadens kulturhistoriska betydelse stor. En stor del av detta värde är knutet till användningen och det imateriella; dvs församlingens gudstjänster, möten och annan verksamhet. Som tecken på denna användning är kyrksalen med dess interiöra detaljer, utrustning och material viktiga. Men de är inte avgörande för församlingens fortsatta verksamhet, och därmed heller inte för den lokalhistoriska betydelsen. Den gamla kyrkan kan likväl leva vidare i en ny miljö.

I det antikvariska utlåtandet föreslås i första hand att kyrksalen bevaras och i andra hand att värdefulla interiöra delar som fortfarande är i gott skick, integreras/återbrukas i en ny kyrkobyggnad, vid rivning av den gamla.

Konsekvensbedömningen nedan är en sammanvägning mellan det kulturhistoriska värdet å ena sidan och känslighet för rivning i kontexten frikyrkobyggnader från rekordåren å andra sidan.

Befintlig byggnad kan enligt planförslaget ersättas med en ny kyrkobyggnad. Funktionen bibehålls därmed och de långsiktiga möjligheterna att fortsätta bedriva verksamheten kan sägas förbättras. Byggnadstypen bedöms i nuläget inte heller som särskilt hotad, men bedömningen är osäker då heltäckande kunskap om byggnadstypen och dess status inte finns sammanställd i en rikstäckande inventering.

Det har bedömts möjligt av byggherren och dess arkitekt att integrera/återbruka värdefulla interiöra delar i den nya byggnaden. Detta framgår av återbruksrapport (Okidoki arkitekter 2023-09-13). Känsligheten för en rivning bedöms mot bakgrund av detta sammantaget som liten.

Måttligt-högt kulturhistoriskt värde och liten känslighet för rivning bedöms innebära små-måttliga negativa konsekvenser för kulturmiljön av en rivning av pingstkyrkan. Denna bedömning bygger på att byggnaden ersätts av en ny kyrkobyggnad som innebär att de långsiktiga möjligheterna att fortsätta bedriva verksamheten förbättras. Bedömningen bygger även på att värdefulla delar återbrukas och integreras i den framtida anläggningen.

Påverkan på den omgivande kulturhistoriska miljön bedöms generellt som liten av en rivning. Pingstkyrkan har inga högre miljömässiga värden för det omgivande kulturmiljöområdet knutet till Landskyrkan, Brunnsparken m.m. Tvärtom är byggnaden en arkitektonisk solitär.

Värdet och därmed konsekvenserna av en rivning av pingstkyrkan är främst knutet till den enskilda byggnaden med dess exteriöra och interiöra värden.

Återbruk

En inventering av befintlig kyrkobyggnads byggnadsdelar har genomförts och sammanställts i en återbruksrapport (Okidoki arkitekter 2023-09-13). Inventeringen omfattar såväl exteriöra byggdelar som lös inredning. Syftet är att vid en rivning av byggnaden kunna återbruka så mycket som möjligt av relevanta byggdelar och inredning. Återbruk kan dels ske av kulturhistoriska skäl, men även med tanke på miljö och ekonomiska förutsättningar. Målbilden är att bära med sig den kultur som byggnaden bär på idag även till den nya byggnaden som kommer att nyttjas av framtida generationer.

Bland annat kan det färgade glaspartiet i kyrksalens gavelparti återbrukas interiört som sidoljus vid dörrar i kombination med ljudklassat glas. Befintlig fasadskylt, kors och även belysningsarmatur kan återbrukas interiört. Entrépartiet består idag av dörrblad klädda med furubrädor fästa med handsmidda spikar och lokalt tillverkade draghandtag i form av ett kors. Dörrarna kan återbrukas som inre dörrpar.

Samlad konsekvensbedömning

Som nämnts ovan är planområdet lokaliserat i ett område som historiskt sett har en agrar och lantlig prägel och som motsvarar trädgårdsstadens ideal. Samtidigt omges planområdet av nytillskott såsom institutionsbyggnader och på senare år även bostadsbebyggelse i kvartersstadsstruktur.

Planförslaget har utformats med inspiration från kvartersstaden när det kommer till bebyggelsens struktur och volym men också till trädgårdsstaden och den agrara prägel när det kommer till siktlinjer och utformning av bebyggelsen.

Bebyggelsens möte med Prästgårdsvägen där kvarteret bryts upp genom att gården öppnas upp och bebyggelsen ges tre motiv som möter gatan, är en kompromiss mellan de olika stadsbyggnadsidealerna. Grindarna på Afzeliiskolan 2 och på motsatt sida Prästgårdsvägen

har betydelse i gaturummet. Genom att bibehålla en grönskande karaktär och låta ny bebyggelse ansluta till grinden och framhäva den, kan även betydelsen framhävas vilket bidrar till kulturmiljöområdet som helhet.

Den arkitektoniska idén för bebyggelsens utformning tar sin utgångspunkt i den agrara parkhistoriska prägeln och inspireras bl.a. av den före detta prästgården med gavelprydnader och nedtonad locklistpanel. Det är med den utgångspunkten som fasader föreslås vara klassiskt ordnade i trä och/eller puts och med en rikedom i detaljering och med lekfulla inslag. Samtidigt anspelar den arkitektoniska idén på stadskärnans ideal med uppbrutna fasader, utmärkande entréplan och hörnhusen som markeras med gavelmotiv och avskurna hörn.

Att den befintliga kyrkan kan ersättas av en ny byggnad som är mer ändamålsenlig för dagens församlingsverksamhet är mycket positivt ur ett socialt perspektiv. Kyrkan bedriver idag flera viktiga sociala verksamheter och pågående aktiviteter och verksamheter behöver större ytor. I en ny byggnad kan verksamheten utökas till att innehålla fler funktioner såsom café, restaurang och kanske utrymme för secondhand verksamhet, hemtjänst och vårdcentral. Samtidigt kan boende erbjudas för unga, stödboende och seniorboende.

Kyrkans verksamhet är överordnad själva huskroppen som verksamheten bedrivs i. Vid en rivning bibehålls funktionen och de långsiktiga möjligheterna att fortsätta bedriva verksamheten kan sägas förbättras.

Genom återbruk där värdeskapande element bevaras kan kyrkan leva vidare och utvecklas och samtidigt bära med sig den kultur som byggnaden bär på idag. I enlighet med den arkitektoniska idén kan en ny byggnad utformas med en offentlig karaktär och med en markerad siluett och på så sätt utgöra ett nytt landmärke i Alingsås. Eftersom nuvarande kyrkobyggnad inte har några höga miljömässiga värden för det omgivande kulturmiljöområdet knutet till Landskyrkan och Brunnsparken, kan påverkan på den omgivande kulturhistoriska miljön ses som liten av en rivning.

Sammantaget bedöms planförslagets negativa konsekvenser för kulturmiljön som måttliga.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet. Om man vid grävning eller annat arbete påträffar fornlämning föreligger anmälningsplikt enligt Kulturmiljölagen (2 kap. Fornminnen).

Natur, miljö och landskap

Natur och grönska

Planområdet är lokaliserat i ett område med mycket grönska. Längs med Prästgårdsvägen och Landskyrkoallén finns trädalléer som ramar in området. Väster om planområdet finns den före detta prästgården med sin stora trädgård och öster om planområdet finns Savannen med stora öppna gräsytor, skatepark och ställplats för husbilar. Nordväst om området finns Brunnsparken med anor från 1800-talet. Parken utgör en grön oas i en sänka i anslutning till Sävveån.

Närmaste lekplats finns i Järtas park i stadskärnan, ca 200 meter från planområdet och direkt österut finns skateparken.

Inom planområdet finns grönska i form av rester av den gamla trädgård som funnits på Afzeliiskolan 2. Längs Prästgårdsvägen finns tre lönnar samt en högstubbe som tillsammans med träd på motsatt sida vägen, vid prästgården, utgör en dubbelsidig trädallé. På Afzeliiskolan 3 finns grönska i form av buskplanteringar längs kyrkans fasader och i gränsen mellan de båda fastigheterna finns en häck och diverse mindre träd.

Detaljplanens genomförande innebär att grönska inom planområdet försvinner som en följd av att den gamla trädgården på Afzeliiskolan 2 bebyggs med ett nytt bostadskvarter. Friytor för lek och utevistelse ska finnas för tillkommande bostäder. Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna både friyta och parkering ska man, enligt PBL 8:9, i första hand ordna friyta. En naturlig samlingsplats för tillkommande bostäder kommer att vara innergården som ramas in av ny bebyggelse på Afzeliiskolan 2.

Plankartan är utformad för att ge plats åt en grönskande förgårdsmark mot Prästgårdsvägen. Dock är utgångspunkten i nuvarande planförslag att de befintliga träden tas ner och ersätts med nya träd. Enligt utlåtande från arborist rekommenderas att träden samt högstubben tas ner dels eftersom trädens livslängd inte matchar de kommande byggnadernas livslängd samt eftersom träden redan idag är utsatta, och kommer bli ännu mer utsatta under byggnationen. En planbestämmelse säkerställer bevarandet av trädallén genom krav på nyplantering vid fällning av befintliga träd och minsta stamomkrets regleras så att nya träd inte blir alltför små. En bestämmelse om utökad lovplikt ställer krav på marklov vid markarbeten intill träden samt vid fällning av befintliga träd.

Även mot Brunnsgatan ges plats åt förgårdsmark som kan ge gaturummet ett tillskott av grönska i form av planteringar. Afzeliiskolan 3 kommer att bebyggas till stor del men utrymme finns att föra in grönska längs med husfasader och som häckar i tomtgräns på motsvarande sätt som idag. En mer privat vistelseyta för boende och besökare kan skapas på den sida av den nya kyrkobyggnaden som vetter åt väster, mot Afzeliiskolan 2.

Bilden till vänster visar grönskan inom Afzeliiskolan 2, den ridå av träd och buskar som växer i gränsen mellan fastigheterna samt Pingstkyrkans kyrksal i bakgrunden. Bilden till höger visar trädallén och Pingstkyrkans entré vid Landskyrkoallén.

Bilden visar trädallén längs Prästgårdsvägen, Afzeliiskolan 2 till höger.

Biotopskydd

Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg, omfattas av biotopskydd. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd men de behöver inte vara levande. Även döda träd omfattas av skyddet så länge de står kvar i allén.

De tre stora lönnarna samt högstubben som finns på Afzeliiskolan 2 utgör del av den dubbelsidiga trädallén längs Prästgårdsvägen. Den aktuella delen av allén som ligger inom planområdet omfattas av en stadsplan som vann laga kraft 1972. Enligt 8a § förordning (1998:1252) om områdesskydd får de verksamheter bedrivas och åtgärder vidtas som behövs för att genomföra en stadsplan om den antogs innan 1 januari 1994 då bestämmelserna om det generella biotopskyddet för alléer infördes. Enligt beslut från Länsstyrelsen 2023-11-20 bedöms planerade åtgärder vara en del av genomförandet av stadsplanen och biotopskyddsdispens behövs därmed inte.

Landskapsbild

Pingstkyrkan utgör en arkitektonisk solitär och kan ses som ett landmärke. De öppna ytorna på Savannen gör att kyrksalen ses från långt håll från nordöst. Kyrksalen är dock till viss del dold bakom stora träd och Pingstkyrkan underordnar sig Landskyrkan som är placerad i änden på Landskyrkoallén och omges av öppen obebyggd grönska.

Den öppna, tuktade grönskan runt Landskyrkan påverkas inte av detaljplanen vilket säkerställer Landskyrkans fortsatta dominans i det omgivande stadsrummet. Allén längs Landskyrkoallén bevaras och ny bebyggelse placeras med indrag mot gatan vilket motsvarar nuvarande utformning.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster (EST) beskriver och synliggör vilka nyttor människor får av ekosystem och den biologiska mångfalden. Det är produkter och tjänster som naturens ekosystem ger oss människor helt gratis och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Biologisk mångfald är en grundförutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att leverera ekosystemtjänster. Ekosystemtjänsterna brukar delas in i fyra följande typer: försörjande, reglerande, kulturella och stödjande tjänster.

En ekosystemtjänstinventering har gjorts för Alingsås stad där inventeringar gjorts utifrån hur olika platser bidrar till ekosystemtjänster såsom odling, pollinering, spridning, vattenrening, flödesutjämning, växthusgasreduktion, lokalklimat, luftrening, bullerdämpning, närnatur, hälsa, lek, friluftsliv, biologisk mångfald. I inventeringen bedöms det aktuella planområdet inte innehålla några av ekosystemtjänsterna ovan. Fastigheten Afzeliiskolan 2 består dock av en äldre trädgård med mycket grönska vilket i viss mån bidrar till bl.a. pollinering, luftrening och biologisk mångfald. De tre stora lönnarna samt högstubben bidrar till många olika ekosystemtjänster. De bidrar bl.a. med klimatanpassning genom fördröjning och minskning av dagvatten, skugga och temperaturutjämning. De filtrerar partiklar och kan ta upp gasformiga föroreningar. De kan rena vatten i marken och de ger identitet till platsen och påverkar människors hälsa positivt.

Planens genomförande innebär att de stora träden tas ner och att andelen grönska minskar vilket även minskar ekosystemtjänsterna. Även om de befintliga lönnarna ersätts med nya träd så minskar ekosystemtjänsterna eftersom gamla och grova träd har särskilda egenskaper som yngre träd saknar. De får till exempel större håligheter, grövre bark och längre nedbrytningstid som döda. Hundratals arter lever i eller på träden. Slutsatsen är att ekosystemtjänsterna minskar drastiskt på den aktuella platsen men att genomförandet inte bedöms ge negativa konsekvenser för området i stort.

Strandskydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd och strandskydd inträder inte vid planläggningen. Närmaste avstånd till Sävån är ca 150 meter.

Ställningstagande 4 kap. 33 b § plan- och bygglagen (2010:900)

En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts enligt 6 kap 6 § miljöbalken. Kommunen bedömer att detaljplanen inte medför en betydande miljöpåverkan.

Detaljplanens karaktäristiska egenskaper bedöms inte ställa krav på en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Platsens förutsättningar bedöms inte vara sådana att en MKB krävs utifrån det som föreslås i detaljplanen och effekterna av det som föreslås i detaljplanen bedöms inte vara betydande. Miljöeffekterna av detaljplanen skadar inte människors hälsa och säkerhet, varken direkt eller indirekt.

Vid undersökningen har miljöbedömningsförordningen särskilt beaktats och kommunen har bedömt att en strategisk miljöbedömning inte behövs för aktuellt planområde.

Omgivningsförutsättningarna och den påverkan detaljplanen innebär för miljön, hälsan och hushållningen redovisas i denna planbeskrivning.

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram för detaljplanen (Rejlers) med syfte att utvärdera dagvatten- och skyfallsrelaterade frågor i samband med planarbetet. Inom utredningsområdet finns idag lokala dagvattenledningar inom fastigheterna. Två avrinningsområden har fastställts och dessa kommer härnäst att benämnas som A2 (avrinningsområde Afzeliiskolan 2) och A3 (avrinningsområde Afzeliiskolan 3).

Avrinningsområden inom utredningsområdet samt utlopp och möjliga utlopp från avrinningsområdena.

Norr om delområde A2 finns idag en servisanslutning mot kommunalt ledningsnät med en vattengång (VG) på +61,1 till dagvattenledning med dimensionen 225mm i betong med utlopp i Såveån via en dagvattenledning med dimensionen 540 mm i betong med VG +57,9. Nordöst om A3 finns idag en servisanslutning med VG +59,9 till dagvattenledning med dimensionen 225mm i betong. Möjlig anslutning finns även öster om A3 till en servisanslutning med okänd dimension. Denna ledning går däremot ihop till en dagvattenledning med dimension 540mm i betong med VG +60,3 nära korsningen Landskyrkoallén och Brunngatan. För att inte förvärra situationen i det befintliga dagvattennätet bör om möjligt dagvattnet omhändertas inom utredningsområdet.

Flödesberäkningar har utförts och regnintensitet har beräknats med specifikt flöde för ett 20- och 100-årsregn för delområde A2 och A3 före och efter exploatering. En regnvaraktighet på 10 min har använts i flödesberäkningarna, detta för att både befintlig och planerad markanvändning utgörs av mycket hårdgjord yta och dagvatten bedöms snabbt lämna planområdet via befintliga dagvattenledningar. Dagvattenflödet har beräknats utan klimatfaktor för befintlig markanvändning och med klimatfaktor 1,25 för planerad markanvändning och 1,2 vid skyfall, i enlighet med P110 och kommunens dagvattenplan.

Förändringen av markanvändning medför en ökad dagvattenbildning och ett högre dagvattenflöde jämfört med den befintliga situationen. De dimensionerande utjämningsvolymerna som har beräknats fram är efter kommunens krav på att 12mm vatten ska fördröjas per hårdgjord reducerad area för utredningsområdet. I dagvattenutredningen redovisas den erforderliga fördröjningsvolymen för respektive delområde samt hela utredningsområdet. Kravet resulterar i att delområde A2 rekommenderas fördröja ca 26 m³ och delområde A3 rekommenderas fördröja ca 25 m³.

I bilden nedan ses en skiss över föreslagen dagvattenhantering för hela planområdet för dagvattenlösningar med rening i regnbäddar. Kringliggande markhöjder och planerade golvnivåer och marknivåer redovisas också och här ges en ungefärlig bild av dagvattensystemens storlek och placering för biofilteranläggningar/regnbäddar inom planområdet med rosa färg och alternativ utanför planområdet med röd markering. För att möta det erforderliga fördröjningskravet för utredningsområdet enligt planerad exploatering (96 m³ för regnbäddar respektive 62 m³ för krossdike) och för att inte öka föroreningsbelastningen med planerad situation krävs en lösning som inte bara fördröjer utan också renar dagvattnet. Sett till de krav som föreligger för området enligt kommunen dagvattenpolicy är fördröjningsvolymen enbart 41% av biofilteranläggningar och 70% av krossdiken av den fördröjningsvolym som presenteras i figuren för område A2. För område A3 är volymen enbart 74% av biofilteranläggningar men har samma dimension för krossdiken.

Biofilteranläggningarna rekommenderas att placeras i befintliga lågpunkter nedströms systemet för de ytor som ska renas. Anläggningarna har i figuren kopplats ihop med det befintliga dagvattensystemet mot utloppet i norr genom en dagvattenledning i betong med dimensionen 225 mm samt ytterligare ett utlopp för delområde A3 i öst via en dagvattenledning med dimensionen 540 mm. Vid dimensionering av dagvattenanläggningarnas storlek har flödet i utloppet som används beräknat till 18 l/s för A2 och 36 l/s för A3. Vattengångar (VG) och överkant (ÖK) för olika delar av förslag till dagvattensystemet finns även redovisade i figuren.

Lösningförslag för dagvattenhantering inom utredningsområdet efter exploatering med markhöjder och vattengångar.

Vid dimensionerande regn rinner regnvattnet från taken ut mot biofilteranläggningar mellan fasaderna och kringliggande vägar för fördröjning och rening av dagvattnet samtidigt som det ger ett estetiskt tilltalande inslag. Öppningar i slutna huskroppar med innergårdar som portvalv rekommenderas generellt. Det underlättar för vattnet att brädda över från innergårdarna mot kringliggande vägar och vidare mot recipienten vid skyfall.

För biofilteranläggningarna inom fastighet A2 rekommenderas vattnet från marken att rinna till rännstensbrunnar och via dagvattenledningar mot biofilteranläggningarna i norr och söder. Anläggningarna i norr rinner därefter direkt till servisanslutningen i Brunnsgratan. Biofilteranläggningen i söder kan däremot kopplas samman med biofilteranläggningen för fastighet A3 och vidare mot dagvattenledningen i gatan Landskyrkoallén. En biofilteranläggning har även placerats i nordöst i korsningen Brunnsgratan/Landskyrkoallén. Denna rekommenderas att anslutas via befintlig servisanslutning i Brunnsgratan.

Anläggningarna kan med fördel placeras inom respektive fastighet. Det underlättar för enskild fastighetsägare att underhålla och driva dagvattenanläggningarna, för vattnet som alstras inom respektive fastighet vid dimensionerande regn. Valet av perenn växtlighet i biofilteranläggningarna som kan framhäva de nya byggnadernas estetik, ligger då hos exploatören/fastighetsägaren.

Exploateringen med föreslagna dagvattenlösningar anses inte påverka nedströms liggande områden negativt i avseende på ökad översvämning vid skyfall. Efter markberedning och efter parkeringshus byggs med bjälklag anses det inte finnas föroreningar inom fastigheterna som kan spridas vidare om dagvattenanläggningarna byggs infiltrationsbara. Ingen negativ påverkan på grundvattennivån anses heller föreligga efter exploatering med föreslagen rening och fördröjning.

För att anläggningarna ska fungera på det sättet det är tänkt bör en detaljprojektering säkerställa att vattnet tar sig till anläggningarna innan det rinner ut från respektive fastighet, speciellt för ytor som i framtiden kan byggas som parkeringar, då dessa ytor anses som mycket smutsiga ytor. Anslutningspunkter mot befintliga dagvattennätet måste också fastställas dvs. vilka som är godkända att ansluta mot. Annars bör självfall mot andra utlopp beräknas fram. Om självfall inte är möjligt finns en risk för att dagvattnet måste pumpas, men den risken anses som låg för detta område.

Hälsa, störningar och risker

Risk för översvämning

Säveån

Planområdet ligger som närmst cirka 150 meter från Säveån.

MSB:s genomför översvämningsskarteringar för att påvisa de områden som hotas av översvämning när vattenflödena uppnår en viss nivå. Översvämningsskarteringarna visar vattnets utbredning för klimatanpassade 100-årsflöden och 200-årsflöden och visar en förväntad situation år 2100. Ett beräknat 100- respektive 200-årsflöde för framtidens klimat visar vilka områden som sätts under vatten vid en översvämning som statistiskt sett inträffar en gång på 100 respektive 200 år.

Enligt beräkningar framtagna 2023 ligger hela planområdet över beräknade vattennivåer vid 100- och 200-årsflöden i Säveån vilket innebär att planområdet inte utgör ett

översvämningssområde. Planområdets lägsta del ligger idag på ca +62 m (höjdsystem RH2000), vilket är 45 cm över den beräknade vattennivån i Sävån vid ett 200-årsregn.

Skyfall

En översiktlig undersökning av översvämningssrisken vid extremregn på utredningsområdet har gjorts med hjälp av programmet SCALGO Live, en plattform som med hjälp av höjddata från Lantmäteriet tillsammans med valda nederbördsuppgifter visualiserar bland annat lågpunkter och flödesvägar (Rejlers). I modellen är terrängen likställd med en yta utan avledning i ledningsnät och infiltration, dvs avrinningskoefficienten sätts till 1. Detta gör att modellens resultat, utan justering för infiltration och ledningsnät, representerar värsta möjliga scenario. MSB (2017) anger att ett 100-årsregn med en varaktighet på 30 minuter motsvarar 44 mm (inklusive klimatfaktor) regn och att ledningar kan avleda 40 % av detta vatten innan de är mättade. Detta motsvarar att det vid skyfall faller ca 30 mm vatten som avrinner ytligt och ansamlas i lågpunkter. Figur 14 visar översvämningdjup, flödesvägar och riskområden vid skyfall inom utredningsområdet vid ett 100-årsregn och är genomfört i SCALGO Live.

Riskområden har markerats i bilden nedan, med vattenansamlingar i lågpunkter inom utredningsområdet. Ett riskområde är beläget centralt inom A2 med tillrinning från söder och avrinning mot norr. Högsta djupet uppmättes till ca 0,7 m med en vattenvolym på ca 73 m³. För det större riskområdet inom A3 uppmättes ett djup på ca 0,2 m och en vattenvolym på ca 18 m³. Det mindre riskområdet har en vattenvolym på ca 11 m³ och ett djup på upp till ca 0,3 m i den nordöstra kanten.

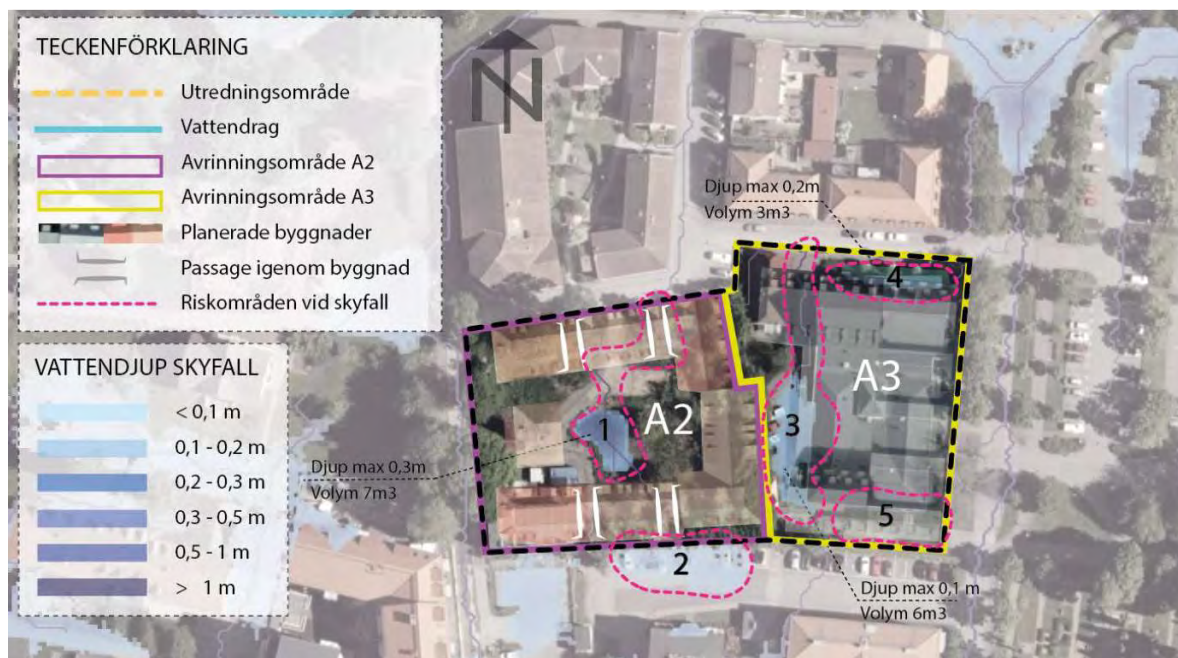
Skyfallsleder går längst med båda vägarna öst och väst om utredningsområdet mot recipienten Sävån. Skyfallsvatten nedströms utredningsområdet, anses idag inte medföra större risk för bebyggelse mellan Sävån och utredningsområdet. Lågpunkten finns utanför

utredningsområdet inom naturmarker och på vägar.

Vattenansamlingar i lågpunkter samt flödesvägar inom samt strax utanför utredningsområdet vid ett 100årsregn, med utredningsområdet i gul streckning. Riskområde vid skyfall har markerats med röd streckad linje.

För att få en förståelse för hur skyfallssituationen kan komma att se ut efter exploatering, har detta illustrerats i dagvattenutredningen tillsammans med skyfallskarteringen vid befintlig situation. I bilden nedan finns fem områden markerade med rosa. Maximalt djup och vattenvolymer är tagna från Scalgo Live vid ett 40 mm regn och med infiltrationsmöjlighet i mark efter programmets egna schablonvärden.

Skyfallskartering med skyfallsstyror och flödesvägar vid ett 100-årsregn. I bilden finns nya byggnader pålagda på befintlig situation. Rosa markering visar områden där befintlig skyfallssituation kan påverka den framtida situation.

Område 1 visar lågpunkt i mitten av delområde A2. Detta område planeras att höjas från befintlig situation. Lågpunkten bräddar även över mot norr där det planeras en byggnad. Denna planeras däremot även av ett portvalv, vilket kommer att minimera risken för att vatten blir stående vid fasad. Maxdjupet som uppmättes i denna befintliga lågpunkt är ca 0,2 m med en vattenvolym på 7 m³.

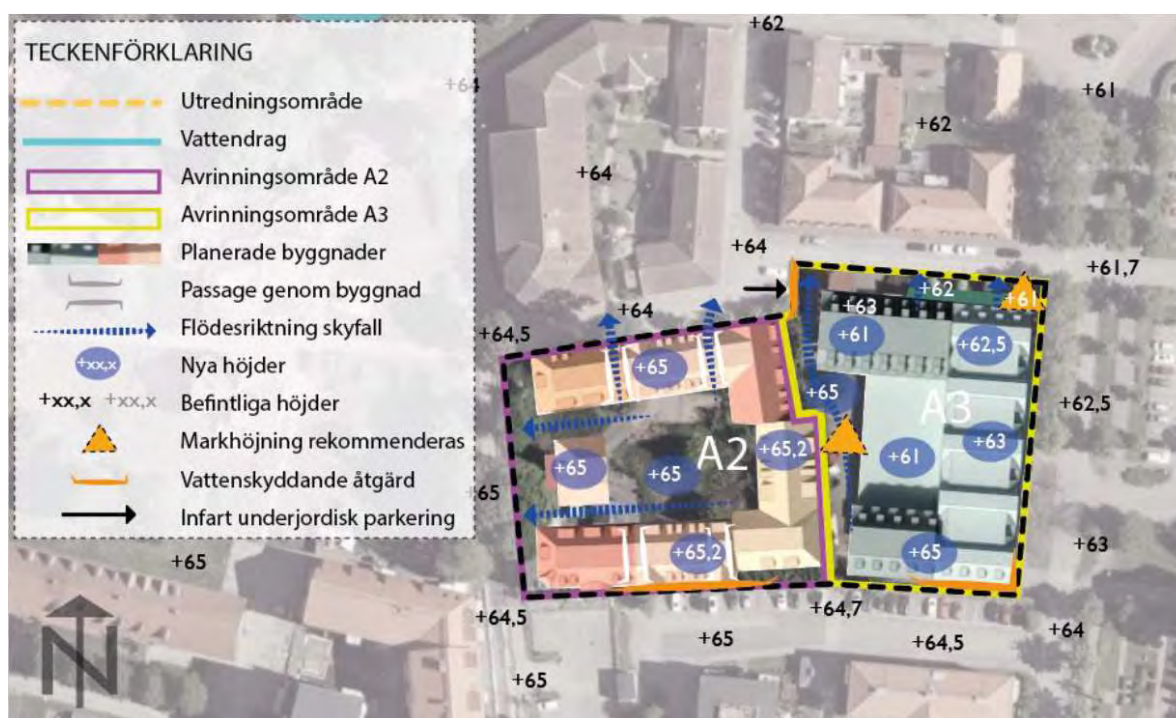
Område 2 ligger strax utanför delområde A2 i söder. Detta område är idag en lågpunkt med grund vattenansamling vid ett 100-årsregn. Vid större regn än 100-årsregn kan denna lågpunkt bli djupare och då marken lutar mot fasaden i söder rekommenderas här en bromsande åtgärd för påtryckande vatten. Det kan vara exempelvis en trottoarkant eller lägre mur. Om höjsättningen vid detaljprojektering skapar en ränna från område 2 genom delområde A2 till Brunnsgratan kan detta också vara ett alternativ. En trottoarkant rekommenderas oavsett för att inte leda vattnet från parkeringen in till delområde A2 och fasaderna mot söder.

Område 3 är idag en lågpunkt samt passage för dagvatten från söder till norr. I framtiden planeras en passage i samma område vilket underlättar för vattnet att på samma sätt få flöde ut från område A3 mot Brunnsgratan förutsatt att marken lutar från söder till norr. Maxdjupet som uppmättes i denna befintliga lågpunkt är ca 0,1 m med en vattenvolym på ca 6 m³.

Område 4 visar lågpunkt norr om delområde A3. Detta område planeras att höjas från befintlig situation. Maxdjupet som uppmättes i denna befintliga lågpunkt är ca 0,2 m med en vattenvolym på ca 3 m³.

Område 5 är en befintlig flödesväg som efter exploateringen är blockerad av en huskropp. Denna behöver skyddas via upphöjd trottoar eller lägre mur för att skydda fasaden vid större vattenflöden vid skyfall.

Bilden nedan visar föreslagen skiss med ortofoto vid befintlig situation. I bilden visas även föreslagna skyfallsleder, markhöjder samt områden där markhöjder kan justeras för att optimera avrinning ut mot vägar och vidare mot recipienten. Marken rekommenderas att rinna som flödespilarna visar för att optimera avrinning bort från byggnader. Exakt höjddata kommer att behöva detaljprojekteras i ett senare stadie samt efter de nya förutsättningar som kommer med den kommande detaljplanen för utredningsområdet.

Lösningförslag skyfall.

Förorenad mark

Inom planområdet föreslås bostäder vilket innebär att Naturvårdsverkets riktlinjer för känslig markanvändning (KM) ska användas som utgångspunkt vid bedömning av markområden. En översiktlig miljöteknisk markundersökning har genomförts i samband med planarbetet (Norconsult 2023-10-18). Syftet med den miljötekniska markundersökningen var att utreda markens föroreningsstatus för att kunna bedöma miljö- och hälsorisker med den nya markanvändningen enligt detaljplanen.

Fältarbetet omfattade jordprovtagning i åtta provpunkter samt installation och provtagning av tre grundvattenrör. Ett urval av jordproverna analyserades med avseende på metaller, PAH, petroleumkolväten, PCB och bekämpningsmedel. Grundvatten analyserades med avseende på metaller, petroleumkolväten, PAH och klorerade lösningsmedel.

Fältundersökningen visade att marken inom Afzeliiskolan 2 främst utgörs av naturliga jordarter. Ytlig jord utgörs av sandig mull som underlagras av naturlig sand. Inom Afzeliiskolan 3 utgörs marken delvis av asfalterade ytor som underlagras av fyllnadsmaterial med en mäktighet som varierar mellan 1 – 2 m. Fyllnadsmassorna underlagras generellt av samma naturliga sand som påträffas inom Afzeliiskolan 2.

Analysresultat

Analysresultaten av jordproverna har jämförts med Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark. Samtliga jordprov uttagna inom detaljplaneområdet för de båda fastigheterna har bedömts utifrån riktvärden för känslig markanvändning (KM).

I tre av totalt 17 analyserade jordprov påvisas halter av föroreningar över KM. I två prov från Afzeliiskolan 2 påvisas bly och koppar i halter över KM. Båda proven är insamlade från ytlig naturlig jord som utgörs av sandig mull och föroreningarna förekommer ner till maximalt 0,5 meter under markytan (m u my). I ett av proven överskrider halten bly även riktvärdet för MKM (mindre känslig markanvändning). I ett prov insamlat från Afzeliiskolan 3 påvisas halt av PAH-H över KM. Provet är insamlat från fyllnadsmassor vid nivå 0,5 – 1,0 m u my. Inga halter av petroleumämnen, PCB eller bekämpningsmedel påvisas över relevanta jämförvärden. I den naturliga sanden påvisas inga halter som överskrider MRR (mindre än ringa risk).

Analysresultaten av grundvattenprov påvisar låg eller måttlig halt av nickel och zink i två prov. Resterande metallhalter är mycket låga. Inga halter av petroleumämnen eller PAH påvisas över relevanta jämförvärden. Inga halter av klorerade alifater påvisas över laboratoriets rapporteringsgräns.

Inga halter över MRR påvisas i den naturliga sanden som påträffas inom båda fastigheterna. I Afzeliiskolan 2 påträffas sanden generellt vid 0,5 m u my och fortsätter sedan till åtminstone 3 m u my där borrhningen avslutades. I Afzeliiskolan 3 förekommer mäktigare lager av fyllnadsmaterial och naturlig sand ligger djupare, vid ca 1 – 2 m u my. Under byggskedet rekommenderas att sanden återanvänds inom projektet eller externt i andra projekt. Vid återanvändning på annan plats kan ytterligare provtagning krävas för att verifiera att inga förhöjda halter förekommer. Återvinning av massor som inte utgör en risk för människors hälsa eller miljön gynnar hållbar utveckling då det tar tillvara på en befintlig resurs vilket minskar transporter, minskar utvinningen av nytt material vid bergtäkter och innebär en ekonomisk vinning.

Slutsats och rekommendationer

Marken inom de båda fastigheterna bedöms ur föroreningssynpunkt som lämplig att bebygga enligt ny detaljplan, förutsatt att de förhöjda halter av föroreningar som ställvis förekommer avgränsas, schaktas upp och tas om hand. Den ytliga mulljorden inom Afzeliiskolan 2 kommer sannolikt schaktas bort av tekniska skäl i samband med byggnation av bostadshus varpå föroreningarna kommer avlägsnas. Ifall ingen schakt planeras utföras i läge för de förhöjda halterna bör de saneras. Halten av PAH-H över KM som påvisats i fyllnadsmassor i Afzeliiskolan 3 bör saneras om befintlig kyrka rivs. För att minska mängden jord som körs till mottagningsanläggning som förorenad rekommenderas att kompletterande provtagning utförs vid de tre provpunkterna för att avgränsa föroreningutbredningen horisontellt. Den kompletterande provtagningen kan utföras innan eller i samband med planerad entreprenad.

Planbestämmelser har införts inom respektive fastighet som anger att startbesked inte får ges för ny byggnad förrän markförorening avhjälppts. Eftersom halter av föroreningar påvisats

som överstiger riktvärdena för KM ska en anmälan enligt 28 § av förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899) upprättas och lämnas in till tillsynsmyndigheten i god tid (minst 6 veckor) innan schaktning eller annat markarbete påbörjas. Ett godkännande från myndigheten ska erhållas innan entreprenadarbetet får påbörjas. Bygg- och miljönämnden i Alingsås kommun är tillsynsmyndighet.

Enligt Bygg- och miljönämnden ska kompletterande provtagning och analys med avseende på föroreningar göras innan schaktning eller annat markarbete påbörjas. Detta för att avgränsa föroreningarna i sid- och djupled och minska risk för oavsiktlig spridning av föroreningar. Prover med avseende på föroreningar ska tas på minst det schaktningsdjup som behövs för byggnationen och analysparametrar bör minst omfatta de ämnen som tidigare påträffats i halter motsvarande eller över planerad känslig markanvändning. Föroreningshalter motsvarande Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark känslig markanvändning eller över dessa halter bör ej kvarlämnas på fastigheten då bostäder ska byggas och bl.a. bly har påträffats i höga halter.

Enligt 10 kap 11–13 § i miljöbalkens upplysningsskyldighet (SFS 1998:808) ska även aktuell tillsynsmyndighet underrättas om en förorening upptäcks och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Risk för skred och ras

En geoteknisk undersökning har genomförts inför samråd (Norconsult 2023-11-07). Då marken inom det aktuella området är plant med ett relativt mäktigt lager friktionsmaterial bedöms det inte föreligga några stabilitetsproblem för befintliga förhållanden. Totalstabiliteten för planområdet bedöms som god.

Rekommendationer

Lokala stabilitetsförhållanden ska kontrolleras för nya rådande förutsättningar då förändring av markgeometri sker, så som vid schaktning inför källarvåning, grundläggning eller upplag av jordmassor med mera. Nya förutsättningar för lokalstabiliteten ska kontrolleras för gällande normer i projekteringskedet.

Då sanden är siltig bör eventuell påverkan av stabiliteten speciellt beaktas vid vibration av mark då jord med större silthalt är känsligare för störning. Vid nederbörd måste även risken för utflytning av slänter beaktas då silt är vattenkänslig. Därav kan slänter vid schaktning behöva täckas mot nederbörd eller förläggas i flackare lutning.

Vid schaktning ska släntlutning anpassas till schaktdjup och jordens egenskaper. Exempelvis får marken ej belastas från släntkrön och 1 m bakom krön, dessutom ska det beaktas ifall schaktdjup beräknas under eller ovan grundvattenytan. För att säkerhetsställa att schaktning sker på säkert sätt krävs att schaktning utförs enligt Svensk Byggtjänst- och SGI:s "Schakta säkert".

Vid höjdsättning av marken inom planområdet måste hänsyn tas till stabilitets- och sättningsförhållanden samt befintlig bebyggelse. Detta innebär att för fyllningar och schakter >0,5 m, motsvarande ca 10 kPa och uppåt, är det generellt bra att utföra både sättningskontroller och stabilitetsberäkningar för att säkerhetsställa att lasten är möjlig och inte påverkar omgivande bebyggelse. Även större schakter kan innebära ändrade dräneringsförhållanden som kan leda till sättningar för omgivande mark.

Radon

Radon är en ädelgas som ger upphov till joniserande strålning. Radon finns i marken i stora delar av Sverige och kan tränga in i byggnader genom otätheter i grunden eller källaren. Planområdet utgörs av normal radonriskmark enligt gammastrålningskarta från SGU.

Uppförandet av planerade byggnader rekommenderas utföras radonskyddande enligt Radonboken - nya byggnader (2019). Radonskyddande grundkonstruktion innebär till exempel att grundläggning görs på betongplatta där rörgångar och håltagning tätas från genomströmning av markluft, vilket är stort sett alltid fallet vid modern bostadsbyggnation.

Eventuellt tillfört material som till exempel fyllnadsmassor bör ha låga strålningsegenskaper för att inte bidra till en ökad radonrisk. För utifrån tillfört grundläggningmaterial bör aktivitetsindex och radiumhalt deklarerats av leverantör, alternativt fastställas på plats baserat på mätning med gammasppektrometer.

Omgivningsbuller

Miljöbalken och plan- och bygglagen innehåller krav på hänsyn till allmänna intressen som hälsa och säkerhet. Buller kan få konsekvenser för människors hälsa, därför ska ljudmiljön vägas in i bedömningen. Vilka ljudnivåer som inte bör överskridas regleras med stöd av miljöbalken (9 kap. 12 §) samt av "Förordning (2015:216 och 2017:359) om trafikbuller vid bostadsbyggnader".

Enligt förordningen bör buller från spårtrafik och vägar inte överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

En bullerutredning har tagits fram av Efterklang (2023-12-15). I utredningen har beräkning och analys gjorts av ekvivalenta och maximala ljudnivåer vid fasad från väg- och spårtrafik. Beräkningar har gjorts för den nya bebyggelsen och vid trafiksituationen vid prognosår 2040.

Riktvärdet om 60 dBA innehålls då högsta beräknad ekvivalent ljudnivå för Afzeliiskolan 2 är 51 dBA och Afzeliiskolan 3 är 57 dBA.

För uteplatser gäller riktvärde 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal nivå. Dessa riktvärden klaras på de flesta fasader bortsett från de fasader inom Afzeliiskolan 3 som vetter mot Landskyrkoallén och som enligt beräkningarna får ekvivalenta ljudnivåer upp mot 57 dBA och maximala ljudnivåer upp mot 73 dBA. Eftersom det är möjligt att anlägga gemensam uteplats på bostadskvarterens innegårdar, både inom Afzeliiskolan 2 och Afzeliiskolan 3, bedöms riktvärden för uteplats klaras och en god boendemiljö kan uppnås. Maximala ljudnivåer från spårtrafik visade sig ha låg inverkan på planområdet.

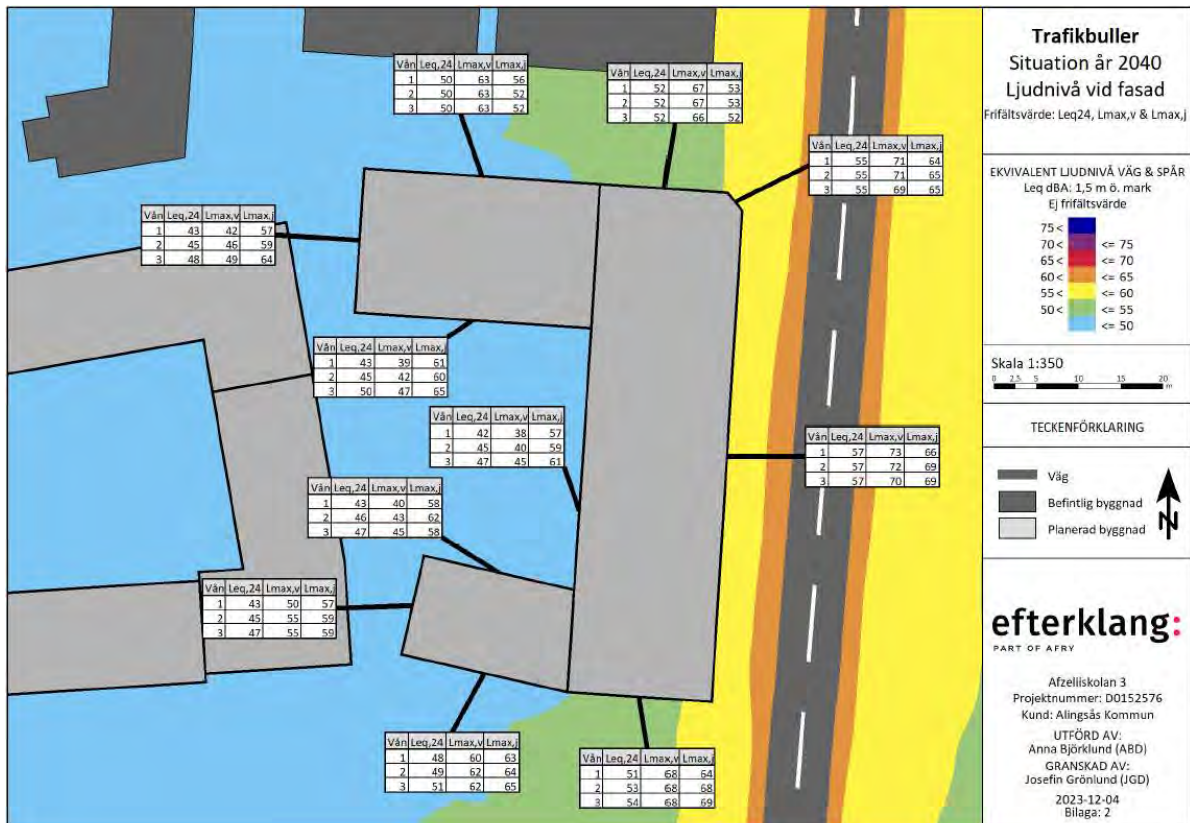
Vid annan byggnadsutformning än den utredda kan riktvärden för uteplats ändå uppnås inom fastigheterna ifall en gemensam uteplats anläggs med skärmning.

Den sammanlagda bedömningen är att bostäder och annan verksamhet kan placeras fritt inom de nya byggnaderna och kommer att uppfylla riktvärden för buller.

Kartorna visar bullersituationen vid prognosåret 2040. Färgerna representerar olika ljudnivåer enligt teckenförklaringen. Ekvivalenta ljudnivåer från väg- och spårtrafik vid planerade byggnaders fasad redovisas för Afzeliiskolan 2 ovan och för Afzeliiskolan 3 nedan.

Solljus

En solljusstudie har genomförts för att studera solljus- och skuggningsförhållanden för den planerade bebyggelsen samt eventuell påverkan på befintlig bebyggelse i planområdets omgivning (Okidoki arkitekter, 2024-02-02). Två olika analyser har gjorts, dels av skuggbildningen som de nya huskropparna ger upphov till och dels av solljusförhållanden för de nya byggnaderna. Analysen är gjord med en Sketchupmodell som underlag där befintliga och nya byggnaderna modellerats i 3D. Resultatet redovisas för olika klockslag under en dag samt vid olika tider på året, vintersolstånd, höst/vårdagjämning samt vid sommarsolståndet.

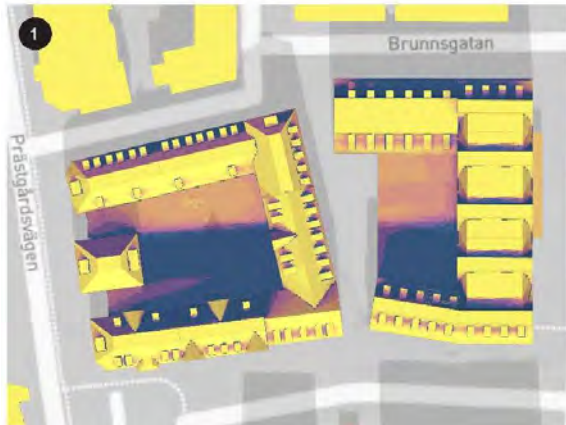
Krav på solljus finns i Boverkets Byggregler (BBR) avsnitt 6:323 Solljus. Där anges att i bostäder ska något rum eller någon avskiljbar del av ett rum, där människor vistas mer än tillfälligt, ha tillgång till direkt solljus. Analysen av solljus (Direct Sun Hours) visar hur många timmar under dygnet byggnadernas fasader och markytan är belyst med direkt solljus.

Resultatet av solljusanalysen visar att vid sommarsolståndet är solljus och skuggningsförhållanden mycket goda.

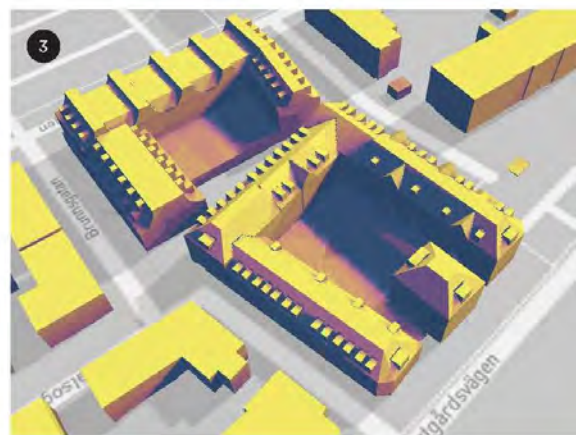
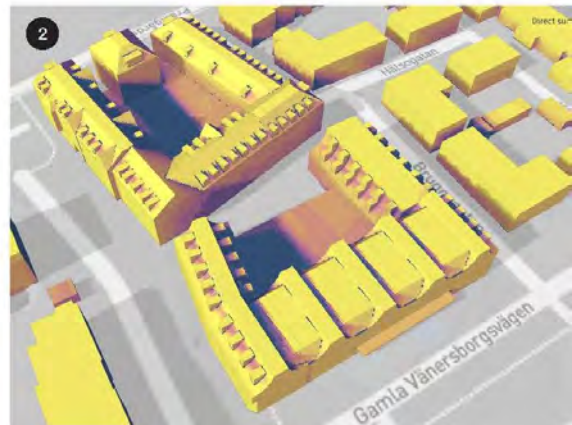
Vid vår- och höstdagjämning påverkas grannfastigheten norr om Afzeliiskolan 2 marginellt av skugga från bebyggelsen under morgonen. Större delen av gårdarna och förgårdsmarken nås av solljus under någon del av dagen. Fasaderna mot norr samt minde delar av fasaderna mot väster och öster som vetter mot ett innerhorn på gård får lite eller inget direkt solljus. Cirka hälften av gårdarna och förträdgårdsmarken får 4-5 timmars solljus. Sammantaget är solljus- och skuggningsförhållanden goda vid årstiden, men dispositionen av lägenheter kan behöva relatera till ljusförhållandena så att inga större, enkelsidiga lägenheter förläggs mot norr.

Bilderna visar skuggning vid vår-/höstdagjämning.

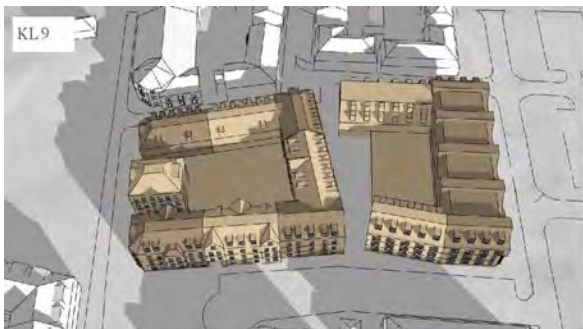

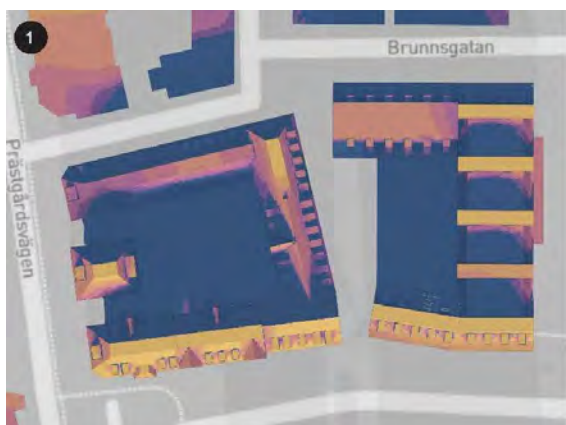
Bilderna visar antal timmar direkt solljus vid vår-/höstdagjämning.

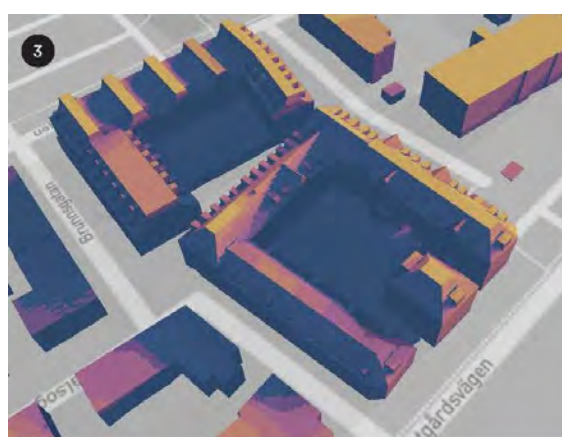
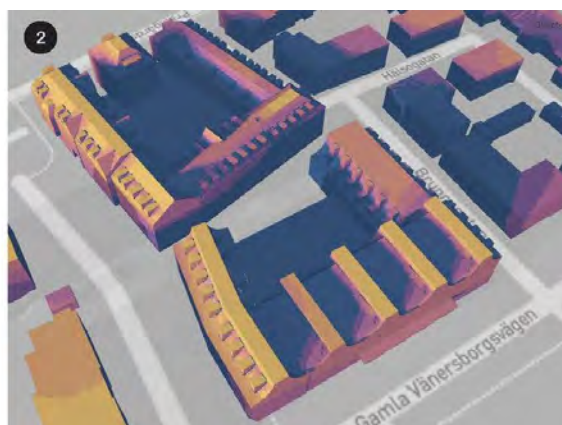
Vid vintersolståndet påverkas grannfastigheterna i norr av skugga från bebyggelsen under hela dagen och endast mindre delar av gårdarna nås av solljus under dagen. Endast delar av fasaderna mot Landskyrkoallén i öster och delar av fasaderna mot Prästgårdsallén i väster samt delar av fasaderna mot söder får upp mot 5 timmar direkt solljus. Gårdarna nås av solljus mindre än 1 timme på dygnet.

Bilderna visar skuggning vid vintersolståndet.

1 Bilderna visar antal timmar direkt solljus vid vintersolståndet.

Sammantaget är solljus- och skuggningsförhållanden acceptabla för årstiden. Grannfastigheterna vid Brunnsgränd påverkas dock av skuggning från byggnaderna. Jämfört med dagens situation torde ny bebyggelse inte orsaka mycket mer skuggning, eftersom befintlig kyrkobyggnadsnäck är lika hög som föreslagen bebyggelse på Afzeliiskolan 3 och dess placering längs Brunnsgränd är likvärdig. På Afzeliiskolan 2 skuggar idag vegetation och träd Brunnsgränd.

Räddningsvägar

Alla byggnader ska vara tillgängliga för en räddningsinsats och gatunätet eller motsvarande ska ge åtkomlighet. BBR ställer normalt krav på att bostäder och lokaler ska utföras med tillgång till två utrymningsvägar, till exempel två trapphus. I vissa fall kan ändå ett trapphus accepteras men då krävs att trapphuset utförs med särskilt brandskydd i klass Tr1 eller Tr2 alternativt att räddningstjänstens stegutrustning kan användas som extra utrymningsväg. För höga byggnader krävs det alltid brandskyddade trapphus.

För räddningsväg gäller ett krav om 3 meters fri vägbredd, med eventuella kurvillägg för svepande fordon. Utifrån gällande regelverk om möjlighet till räddningsinsats bör fastigheten och byggnaderna göras tillgänglig så att räddningsfordon kan parkeras inom 50 meter från en byggnads huvudangreppsväg (BBR 5:71 och BBR 5:72). Eftersom planområdet ligger i anslutning till gator och körbara ytor finns goda möjligheter att nå planerade byggnader med räddningsfordon. Räddningsfordon kommer även kunna nå byggnader via passagen mellan de båda fastigheterna och för att nå entréer på innergården på Afzeliiskolan 2 ska fordon kunna köra in på gården. Inga planerade byggnader kommer att bli så höga att det krävs hjälp av räddningstjänsten för utrymning med stegbil.

Byggnaderna bör förses med Tr1-/Tr2 trapphus men beroende på byggnadstekniska lösningar kan räddningstjänsten komma att behöva vara behjälpliga med stegutrymning. Räddningstjänsten kan dock endast vara behjälpliga med bärbara stegar om höjden

understiger 11 meter. Eventuell utrymning med hjälp av stegutrustning rekommenderas ske från fönster och balkonger om sådana finns. Räddningstjänsten bör vara delaktiga i kommande bygglov och startbesked för att säkerställa rätt förutsättningar och förmåga.

Offentlig och kommersiell service

Inom planområdet finns pingstförsamlingens verksamhet och norr om planområdet finns äldreboendet Brunnen.

Närmsta skola är Östlyckeskolan (årskurs 7-9) som ligger 400 meter från planområdet. Inom stadskärnan, drygt 400 meter från planområdet, finns förskola och Lendahlsskolan (årskurs F-6).

Strax söder om planområdet finns stadskärnan med butiker, restauranger, caféer och andra målpunkter.

Trafik och mobilitet

Biltrafik

Planområdet omgärdas av gatorna Prästgårdsvägen, Landskyrkoallén och Brunngatan. Gatorna är lokalgator som är lågt trafikerade. Landskyrkoallén är mest trafikerad och används av en del trafikanter som genomfartsväg mellan Norra Ringgatan och Kungälvsvägen medan Prästgårdsvägen och Brunngatan endast används av trafikanter som har målpunkter längs gatorna. Prästgårdsvägen är ca 5,5 meter bred och kantas av en trottoar på dess östra sida. Brunngatan är strax under 5 meter bred och kantas av en smal gångbana längs norra sidan. Landskyrkoallén är 6,4 meter bred och i höjd med planområdet kantas den av grönstråk med trädreder och gång- och/eller cykelvägar längs båda sidor.

Infart till planområdet sker idag främst via Brunngatan.

Gång- och cykel

Gång- och cykelväg som är en del i ett större gång- och cykelvägnät, finns på den östra sidan av planområdet, längs östra sidan av Landskyrkoallén. På västra sidan om Landskyrkoallén, intill Pingstkyrkan, finns en gångbana. Längs Prästgårdsvägen och Brunngatan finns gångbanor för fotgängare medan cyklister använder körbanan. Direkt söder om planområdet finns möjlighet att gå mellan Prästgårdsvägen och Landskyrkoallén via en kommunal gångbana som ansluter till infarten till bostäderna på Afzeliiskolan 4. Se karta på nästa sida.

Kartan visar planområdet och omgivande gator. Heldragen grön linje illustrerar gång- och cykelvägar och streckade linjer illustrerar gångvägar. Läge för närmsta busshållplatser markeras med symbol.

Kollektivtrafik och mikromobilitet

Bussar trafikerar Vänersborgsvägen öster om planområdet och Nyebrogatan väster om planområdet. Närmsta busshållplats är "Östlyckan" som ligger ca 400 meter från planområdet (se karta ovan) och trafikerades av både stadsbuss och landsvägsbuss. Turtätheten är i nuläget ca 10-15 minuter. Alingsås järnvägsstation ligger cirka 800 meter från planområdet. Tidtabellerna anpassas så att byten mellan busslinjerna och till tåg möjliggörs.

Parkering

Besökare till Pingstkyrkan nyttjar idag den allmänna parkeringsplatsen intill Savannen på andra sidan Landskyrkoallén, mitt emot kyrkan, och har så gjort sedan befintlig kyrka uppfördes. Vid uppförandet av parkeringsanläggningen var Pingstkyrkan med och finansierade anläggningen av 50 p-platser för att säkerställa sitt eget behov. Detta reglerades i köpeavtalet från 1972.

Besökare till fastigheten Afzeliiskolan 2 parkerar på fastigheten. Infart finns från Prästgårdsvägen och Brunnsgatan.

Parkeringsnorm

Behovet av nya parkeringsplatser regleras av Alingsås kommuns parkeringsnorm antagen 2016. Parkeringstalen är en vägledning för att bedöma om lämpligt utrymme för parkering finns vid genomförandet av detaljplanen. Det är vid bygglovsprövningen som aktuellt behov fastställs och det avgörs om tillräckligt med parkeringsplatser kan skapas vid byggandet.

I Parkeringsnormen (KF 2016-06-15 § 151), som är vägledande att utgå ifrån vid detaljplanering och som är ett krav i samband med bygglov, anges att planområdet ingår i zon 2. Planområdet är dock beläget strax norr om zon 1 som utgörs av stadskärnan.

För zon 2 anger parkeringsnormen 0,8 platser/lägenhet eller 8 platser/1000 m² bruttoarea. Möjlighet finns att reducera antalet parkeringsplatser med hjälp av bilpool, mobilitetsåtgärder eller samnyttjande.

För samlingslokaler anges inom zon 2 att det ska finnas 35 bilparkeringar/1000 kvadratmeter bruttoarea och för kontorsändamål ska det finnas 25 bilparkeringar/1000 kvadratmeter bruttoarea. Något angivet antal vid samutnyttjande finns inte. För centrumändamål finns ingen generell norm utan det varierar beroende på vilken typ av centrumändamål som avses. Som referenssiffror för parkeringsbehovet för äldreboende används siffror från Uddevalla kommuns parkeringsnorm då det saknas angivelser kring äldreboende i Alingsås parkeringsnorm.

Nedan redogörs för ett uppskattat parkeringsbehov för de båda fastigheterna vid byggnation enligt detaljplanen:

Afzeliiskolan 2	Antal p-platser	Antal p-platser vid reduktion
Bostäder	56	37,5
Afzeliiskolan 3	Antal p-platser	Antal p-platser vid reduktion
Bostäder	13	8,7
Äldreboende/ kontor	13,8 / 72,5	13,8 / 51,8 (endast reduktion för kontor)
Kyrka	73,2	52,3
Totalt	156 / 214,7	112,3 / 150,3

Hur många platser som behöver tillskapas beror på vilka användningar som blir aktuella i slutändan samt i vilken utsträckning det är möjligt att reducera p-talen med hjälp av samutnyttjande, bilpool och mobility management-åtgärder. Exempelvis kräver kontorsändamål ett större antal parkeringsplatser än äldreboende vilket innebär att möjligheten att ordna kontorsytor kommer att begränsas av möjligheten att ordna parkering.

Enligt tabellen behövs ca 46 parkeringsplatser för de nya bostäderna, 60 parkeringsplatser för bostäder och äldreboende och totalt 112 parkeringsplatser för bostäder, äldreboende och kyrkan sammanräknat baserat på p-talen för zon 2 och vid full reducering enligt parkeringsnormen. 150 platser behövs om kontor inryms i byggnaden istället för äldreboende.

Avsteg från parkeringsnormen

Eftersom planområdet ligger i direkt anslutning till zon 1 och det har ett mycket centralt läge med ett avstånd på endast 950 meter från Alingsås centralstation, bedöms det vara rimligt att göra avsteg från p-talen vid bygglovsprövningen. Flera andra fastigheter, vilka ingår i zon 1, är placerade på motsvarande avstånd från järnvägsstationen och i vissa fall längre från stadens mest centrala delar. Som en jämförelse mellan p-talen för zon 1 och zon 2 innebär p-talen för zon 1 ett behov av 102 parkeringsplatser istället för de 112 parkeringsplatser som redovisas i tabellen.

Förslag till parkeringslösning

För att lösa angöring och tillgänglighet för bostäderna anordnas parkeringsplatser på kvartersmark för Afzeliiskolan 2. Parkering kan ordnas i parkeringsgarage som bedöms

kunna rymma mellan 57 – 71 parkeringsplatser. Eftersom parkeringsnormen anger ett behov av 60 p-platser för bostäder och äldreboende inom zon 2 (49 platser inom zon 1) bedöms att det är möjligt att inrymma parkeringsplatser för samtliga bostäder inom planområdet samt för äldreboendet, inom garaget på Afzeliiskolan 2.

Parkeringsplatser som kräver backrörelser ut på allmän platsmark tillåts inte, detta för att värna om oskyddade trafikanters säkerhet och trygghet. Fordon som parkerar på kvartersmark ska kunna backa och vända på kvartersmark. Vid samtliga bostäder ska det, vid behov, finnas möjlighet att anlägga en parkeringsplats anpassad för rörelsehindrade inom ett maximalt gångavstånd på 25 meter från entréer. För att på ett bra sätt angöra kyrkofunktionens huvudentré och en av bostadsentréerna föreslås angöringsparkering längs med Landskyrkoallén och längs Brunngatan.

Det framtida parkeringsbehovet för kyrkan/samlingslokalen bedöms vara likvärdigt med dagens behov och motsvara de ca 50 parkeringsplatser som Pingstkyrkan anlagt på den allmänna parkeringen intill Savannen. Det förutsätts i detaljplanen att kyrkans besökare fortsatt kan nyttja den allmänna parkeringen.

Förutsatt att den allmänna parkeringen kan tillgodoräknas för kyrkans behov, bedöms det att planförslagets parkeringsbehov kan ordnas inom planområdet genom ett parkeringsgarage under fastigheten Afzeliiskolan 2.

Geotekniska förhållanden

En geoteknisk undersökning har genomförts inför samråd (Norconsult 2023-11-07). Markytan inom planområdet är generellt plan med en jordlagerföljd som från markytan huvudsakligen består av ett ytlager av 0,5 m mulljord för Afzeliiskolan 2. Ytlagret för Afzeliiskolan 3 består av ett tunt lager asfalt och 1–2 m sandigt fyllnadsmaterial. Gemensamt för planområdet under respektive ytlager följer ett lager sand ner till ett djup av ca 7–9,5 m med ställvisa inslag av silt. I planområdets östligaste borrpunkt påträffades ett lager lerig torv på ett djup av 2–2,7 m. Undertill sandlagret finns ett lager lera skiktad med silt och sand ner till ett djup av ca 35–40 m. Leran underlagras i sin tur av ett lager fastare friktionsmaterial innan berg tar vid som förmodas ligga på ett djup av ca 50 m eller djupare. Grundvattenytan inom planområdet har observerats på mellan 2,7–3,25 m djup.

Jordprofilen utgörs av ett relativt mäktigt lager sand som i sin tur underlagras av en relativt fast lera. Då det råder tillfredställande jordegenskaper samt plana markförhållanden bedöms totalstabiliteten för de planerade byggnaderna som god. Då sanden har inslag av silt, vilket är en känslig jordart för störning och vatten, bör eventuell försämring av stabiliteten speciellt beaktas vid schaktning, vibration av mark eller nederbörd.

Grundläggning

Sandlagret medför en mindre sättningsbenägenhet vid påförd last. Dock har planområdet visat innehålla något varierad inlagring av mer sättningsbenägna jordar så som lera. För att säkerhetsställa skydd mot att sättningar och differenssättningar uppstår kommer grundförstärkning av husgrunder troligtvis behövas för planerade byggnader. Då källargarage kan komma att användas blir kompensationsgrundläggning ett effektivt sätt att minimera sättningar, varvid jordmassorna bortschaktas inför källarvåning och på så sätt delvis kompenserar för hustyngden. Preliminärt bedöms vissa byggnader kunna grundläggas med kantförstyvad platta på mark på naturligt sandlager och på ett kapillärbrytande och dränerande lager av packad friktionsjord. Detta med förutsättningen att

organisk och tjälfarlig jord schaktats bort, alternativt ersätts med icke tjälfarligt material under grundläggning.

Byggnadernas grunder bedöms utifrån tillgängligt underlag kunna upprättas enligt Geoteknisk Kategori 2 (GK2) och Säkerhetsklass (SK2).

Sammanfattningsvis är det undersökta planområdet lämpligt för planerad exploatering utifrån ett geotekniskt perspektiv, förutsatt att de geotekniska rekommendationerna följs och beaktas i såväl projekteringsfas som vid byggnation.

Hydrologiska förhållanden

Enligt miljöteknisk markundersökning utförd av Norconsult (2023-10-18) varierade observerad grundvattenyta mellan 2,7 - 3,25 meter under markytan (m u my) vid mätningar i tre rör. Grundvattentytan innan omsättning varierade mellan 2,81 - 3,03 m u my. Inga förhöjda halter av föroreningar har påvisats i grundvattnet inom utredningsområdet. Utifrån djupet till grundvattnet samt de genomsläppliga jordlagren bedöms infiltrationsmöjligheterna för dagvatten som goda. Närmsta vattendrag är Sävån som ligger ca 150 meter norr om planområdet.

Social hållbarhet

Hur platser utformas kan vara av stor betydelse för den upplevda tryggheten. Exempelvis kan det kännas tryggare att vistas på en plats under kvälls- och nattetid där det finns en blandning av bebyggelse och trafikflöden i jämförelse med att, under samma tid på dygnet gå på en gångbana som varken integreras med exempelvis bebyggelse eller trafikflöden där människor rör sig. I dagsläget är det sparsamt med belysning inom delar av planområdet, framförallt på Afzeliiskolan 2 vilket innebär att gatumiljön på Prästgårdsvägen kan upplevas som otrygg under vissa tidpunkter på dygnet. Genom att nya bostäder och eventuellt också centrumverksamhet och kontor tillskapas ändrar området karaktär och befolkas under fler timmar på dygnet. Även tillskottet av bostäder inom Afzeliiskolan 3 innebär att fastigheten och gaturummen intill befolkas under fler tider på dygnet än i dagens läge. Samtidigt finns det goda kommunikationsstråk och kringliggande bebyggelse som bidrar till kontakt med omgivningen. Genom att även arbeta med exempelvis belysning i utemiljön kan fler människor känna sig tryggare i området.

Ur ett socialt perspektiv leder de förändringar som detaljplanen möjliggör sannolikt till en viss förbättring. Fler boende och verksamhetsutövare i området leder till en ökad närvaro av människor vilket ökar tryggheten. I samband med en utveckling av området förbättras sannolikt även belysningen så att området inte upplevs som mörkt och otryggt.

Jämställdhet

Den nya bebyggelsen planeras i ett område med god kollektivtrafik och närhet till service. Det finns också en struktur med välfungerande och sammanhängande gång- och cykelvägar. Eftersom fler män än kvinnor kör bil är det fördelaktigt ur ett jämställdhetsperspektiv att förtäta på platser med goda gång- och cykelmöjligheter som inte förutsätter tillgång till bil. Det är också mer jämlikt när fler människor har goda möjligheter att röra sig i staden med gång, cykel och kollektivtrafik. För den äldre delen av befolkningen kan en närhet till service och god kollektivtrafik vara en viktig förutsättning för ett gott äldrelev och en viktig aspekt för möjligheten till kvarboende.

De nya bostäderna byggs i ett centrurnära läge med gott serviceutbud och närhet till både skola och förskola, vilket kan underlätta möjligheten för de föräldrar som flyttar in, att dela på ansvaret för hem och barn. Nya bostäder nära stadskärnan bidrar även till att stärka kundunderlaget för den centrurnära servicen och för kollektivtrafiken, vilket i förlängningen är positivt för kvinnor och unga som inte kör bil i lika stor utsträckning som män. Kommunikation som gynnar kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik är mera jämlikt och jämställt jämfört med kommunikation för bilen. Det kan också förenkla människors vardagsliv och minska bilberoende. När möjligheten finns till effektiva alternativ är chansen större att fler väljer bort bilen. Trygghetsskapande aspekter är viktiga så som god belysning kring entréer och en utformning som tydliggör vad som är offentligt och privat.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap miljöbalken

Detaljplanen bedöms vara förenlig med de grundläggande bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kapitlet i Miljöbalken. Ingen jordbruksmark eller skogsmark tas i anspråk och området har inte bedömts som ekologiskt särskilt känsligt i kommunens översiktsplan.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer, MKN, är regler om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt. Normerna beslutas för att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön eller för att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Luft

Miljö kvalitetsnormerna syftar till att skydda människors hälsa och miljön samt att uppfylla krav som ställs genom vårt medlemskap i EU. Regeringen har utfärdat en förordning med miljö kvalitetsnormer för utomhusluft, luftkvalitetsförordningen (2010:477). Miljö kvalitetsnormer finns bl.a. för kvävedioxid, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar (PM10) och ozon i utomhusluft.

I området finns inga trånga gaturum med stor trafikbelastning och luftföroreningshalten bedöms inte vara hög i dagsläget.

Det är viktigt med så låga luftföroreningshalter som möjligt i områden där människor bor och vistas, då det inte finns någon tröskelnivå under vilken inga negativa hälsoeffekter uppkommer. Framtidsprognosen visar på låga trafikflöden även i framtiden. Den gata i planområdets omgivning som kommer att vara mest trafikerad är Landskyrkoallén men trafikbelastningen bedöms ändå vara låg med en årsmedeldygnstrafik som understiger 3000 fordon. Landskyrkoallén kommer även i framtiden utgöras av ett öppet gaturum då den är obebyggd på den östra sidan som består av parkmiljö och kyrkogård.

Sammantaget bedöms den nya exploateringen bidra till en viss ökning av trafiken men ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra att miljö kvalitetsnormen för luft överskrids.

Vatten

Miljö kvalitetsnormen för vatten beskriver den vattenkvalitet som vatten ska uppnå vid en viss tidpunkt. Miljö kvalitetsnormerna för vatten formuleras på olika sätt beroende på vilken typ av vattenförekomst de berör. Ytvatten är sjöar och vattendrag. De klassificeras i ekologisk status och kemisk status. Den ekologiska statusen utgår från förutsättningarna för växt- och djurliv. Ytvattnets kemiska status bestäms av hur mycket kemiska föroreningar som finns i vattnet eller bottensedimentet. Grundvatten klassificeras i kvantitativ och kvalitativ status.

Den ytliga avrinning som sker från planområdet sker åt norr och når recipienten Sävån. Sävån i sin tur avrinner sedan österut mot slutrecipienten Mjörn. Recipienterna klassas enligt VISS (2023) i tabellerna nedan:

Vattenförekomst	Ekologisk status		Kemisk status	
	Status (dagsläge)	MKN (framtida mål)	Status (dagsläge)	MKN (framtida mål)
Sävån – Alingsås centrum till Vårgårda WA1482804	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2039	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus

Vattenförekomst	Ekologisk status		Kemisk status	
	Status (dagsläge)	MKN (framtida mål)	Status (dagsläge)	MKN (framtida mål)
Mjörn WA92968406	Måttlig ekologisk status	God ekologisk status 2039	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus	God kemisk ytvattenstatus

Tabellerna visar klassning för Sävån respektive Mjörn (VISS 2023).

Den ekologiska statusen för vattendraget Sävån klassas som måttlig. Bedömningen baseras på kvalitetsfaktorn konnektivitet. Sävån uppnår ej god kemisk status då gränsvärdena överskrids för ämnena bromerad difenyleter (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar. Halter av Hg och PBDE överskrids i Sveriges samtliga vattenförekomster och orsakas av långväga atmosfärisk deposition och bedöms inte kunna lösas på detaljplannivå.

Den ekologiska statusen i recipienten Mjörn klassas som måttlig. Bedömningen baseras på kvalitetsfaktorn konnektivitet samt att ett eller flera särskilda förorenade ämnen (SFÅ) bedöms till måttlig status. Bedömningarna har genomförts enligt Havs och vattenmyndighetens författningssamling HVMFS 2013:19, Havs och vattenmyndighetens vägledning 2016:26 och Vattenmyndighetens riktlinjer. Mjörn uppnår ej god kemisk ytvattenstatus då gränsvärdena överskrids för ämnena antracen, bromerad difenyleter (PBDE), kvicksilver och kvicksilverföreningar, tributyltenn föreningar (TBT). Halter av Hg och PBDE överskrids i Sveriges samtliga vattenförekomster och orsakas av långväga atmosfärisk deposition och bedöms inte kunna lösas på detaljplannivå.

Utredningsområdet anses behöva någon form av infiltration och fördröjning då recipienten klassas som Känslig enligt bilaga 2 i Alingsås kommuns Dagvattenplan (2021-05-17).

I dagvattenutredningen som tagits fram för detaljplanen (Rejlers) föreslås en dagvattenhantering med rening i biofilteranläggningar och/eller krossdiken. Beräkningar av föroreningshalterna visar att efter exploateringen ökar värdet för 4 av de 13

föroreningsämnen i jämförelse med befintliga förhållanden; Fosfor (P), Kväve (N), Koppar (Cu) och Zink (Zn). Efter rening i föreslagna dagvattenanläggningar minskar alla ämnen till under värden vid befintliga förhållanden. Rening i biofilteranläggning ger något effektivare reningsresultat i jämförelse med krossdike.

Föroreningsmängderna för samtliga ämnen ökar också efter exploatering, vilket inte är konstigt när en hög grad gröna ytor efter exploatering hårdgörs. Efter rening minskar dock större delen av samtliga ämnen till nivåer nära befintliga förhållanden.

En jämförelse dagvattenanläggningarna emellan visar att reningseffekten är ganska lika utslaget på alla ämnen. Däremot minskar inte Koppar (Cu) under riktvärdet för Göteborg stad men långt under värdet vid befintliga förhållanden. Föroreningsmängderna för samtliga ämnen minskar efter exploateringen och ytterligare efter rening i dagvattenanläggningarna.

Med förslagen rening i biofilteranläggning eller krossdike anses områdets exploatering därmed inte medföra någon försämring för recipienten Säveån. För många ämnen sker snarare en förbättring enbart genom föreslagna exploatering.

Buller

Miljö kvalitetsnormen för buller infördes år 2004 genom förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Förordningen om omgivningsbuller gäller kommuner med mer än 100 000 invånare men även i mindre och medelstora kommuner ska strävan vara att begränsa buller. Detta styrs bland annat av de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken och reglerna om egenkontroll, tillsyn och provning.

Teknisk försörjning

El, fjärrvärme och tele

Pingstkyrkan på Afzeliiskolan 3 är ansluten till det kommunala fjärrvärmenätet

En transformatorstation finns strax söder om planområdet, på Afzeliiskolan 1, intill parkeringsplatsen.

Den nya bebyggelsen kommer att anslutas till det befintliga ledningsnätet avseende el och fjärrvärme.

Dricksvatten- och spillvatten

Det finns dricksvatten- och spillvattenledningar i angränsande gatunät, Prästgårdsvägen, Brunngatan och Landskyrkoallén. Afzeliiskolan 2 är idag ansluten till ledningsnätet via en servis som ansluter till ledningar i Brunngatan och Afzeliiskolan 3 ansluter till ledningsnätet i hörnet Brunngatan/Landskyrkoallén.

Eftersom vattenledningen i Prästgårdsvägen har bättre kapacitet än ledningen i Brunngatan kommer Afzeliiskolan 2 behöva ansluta till Prästgårdsvägen via ny servis.

Brandvattenförsörjning och olycksvatten

Två brandposter finns i direkt anslutning till planområdet och de är lokaliserade intill Prästgårdsvägen, vid planområdets sydvästra hörn, samt intill Landskyrkoallén, vid planområdets sydöstra hörn.

För fastigheterna inom planområdet finns i nuläget ingen förhöjd risk av olycksvatten som riskerar att spridas via VA- och dagvattensystemet.

Renhållning

Regeringen beslutade sommaren 2022 om nya regler för förpackningsinsamlingen. Syftet med de nya reglerna är att öka återvinningen av förpackningar samt att säkerställa att förpackningsavfall tas om hand på ett miljö- och hälsomässigt tillfredsställande sätt. Reglerna innebär att kommunerna tar över insamlingen av hushållens förpackningsavfall och fastighetsnära insamling av förpackningar för alla hushåll och verksamheter som är samlokaliserade med hushåll ska finnas senast januari 2027.

Alingsås kommuns Avfallsföreskrifter klargör en del förutsättningar kring avfallshantering och dimensionering kring miljöhus och liknande. I föreskrifterna redovisas även krav på körvägar för renhållningsfordonen. För att avfallshanteringen ska fungera ställs krav på vägars bärighet, siktförhållanden, frihöjder och fria bredder, kurvradier samt vändytor. För avfallsfordon krävs rundkörningsmöjlighet eller vändplan med ett vändutrymme om 8 + 8 meter alternativt en vändradie om 9 meter.

Avfallsfordon trafikerar redan idag gatorna kring planområdet och de trafikerar även angöringsgatan till bostäderna inom Afzeliiskolan 4, söder om planområdet. I änden på angöringsgatan finns vändplan som möjliggör rundkörning.

Flera miljörum för fastighetsnära insamling planeras att ordnas inom planområdet och möjlig placering har studerats för att klara maximala avstånd till entréer. På Afzeliiskolan 3 föreslås de förläggas dels i den norra delen med anslutning till Brunnsgratan och dels i den södra delen. Avfallsfordon kan stanna till vid Brunnsgratan. Eftersom Landskyrkoallén är mer trafikerad är det mest fördelaktigt om avfallsfordon hämtar avfall från det södra miljörummet via angöringsgatan på Afzeliiskolan 4.

På Afzeliiskolan 2 planeras miljörum lokaliseras intill Brunnsgratan med hämtning längs med gatan.

Genomförandefrågor

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning

Respektive fastighetsägare projekterar, utför och bekostar samtliga åtgärder i enlighet med detaljplanens bestämmelser inom kvartersmark. Fastighetsägarna ansvarar för genomförandet av nya byggrätter och andra åtgärder på sin kvartersmark.

Fastighetsägarna bekostar eventuella anpassningsåtgärder som krävs på allmän plats till följd av byggnationen på kvartersmarken.

Alingsås kommun ansvarar för allmänna vatten- och avloppsledningar fram till anslutningspunkt vid fastighetsgräns.

Alingsås kommun ansvarar för anläggande och drift av dagvattenanläggningar inom allmän plats.

Huvudmannaskap

I Alingsås tätort är kommunen huvudman för allmän plats, vilket innebär att kommunen ansvarar för drift och underhåll för anläggningar inom allmän plats.

Avtal

Tecknande av exploateringsavtal eller marköverlåtelseavtal är inte aktuellt.

Tidplan

Arbetet inriktar sig på att detaljplanen får laga kraft under 2024.

Mark- och utrymmesförvärv

Skyldighet och rätt till inlösen, huvudman

Den som ska vara huvudman för allmän plats kan vara skyldig att lösa in mark eller utrymme enligt 14 kap. 14–15 §§ PBL. Samtidigt har kommunen rätt att lösa in mark under vissa specifika omständigheter enligt 6 kap. 13–15 §§ PBL.

Allmän plats GATA inom planområdet ägs redan av kommunen vilket innebär att inlösen inte är aktuellt.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastigheter

Planområdet utgörs av fastigheterna Afzeliiskolan 2 och 3 som är i privat ägo samt Centrum 1:10 som ägs av Alingsås kommun.

Detaljplanen innebär inga förändringar för fastighetsindelningen. Det kan dock bli aktuellt med tredimensionell fastighetsbildning för parkeringsgaraget under mark.

Rättigheter

Inom Afzeliiskolan 3 samt inom fastigheten Afzeliiskolan 4, söder om planområdet, finns ett servitut till förmån för kommunen (2007.13016). Servitutet anger att interngatan inom Afzeliiskolan 4 ska nyttjas för allmän gång- och cykeltrafik, för passage mellan Landskyrkoallén och Prästgårdsvägen. I servitutet anges också att ett utpekad område inom Afzeliiskolan 4 ska kunna nyttjas av allmän gångtrafik. Syftet är att säkerställa en passage för gående, mellan Afzeliiskolan 4 och Afzeliiskolan 3. I denna detaljplan planeras för ett

släpp mellan nya byggnader på Afzeliiskolan 2 och 3 vilket kan ge möjlighet till passage för gående. En passage mot det allmänna gångstråket inom Afzeliiskolan 4 kan ordnas i enlighet med servitutsavtalet. Ytan som behövs för passage består idag av bilparkering och häck och i praktiken innebär förändringen att minst en parkeringsficka behöver tas bort samt att en öppning i häcken ordnas.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning och planavgift

Ett planavtal är upprättat mellan kommunen och exploatören där exploatören förbinder sig att stå för kostnaderna för planarbetet. Planavgift kommer inte att tas ut i samband med bygglov.

Anläggningar på kvartersmark

Exploatören bekostar samtliga åtgärder och anläggningar som behöver utföras inom kvartersmark. Det gäller exempelvis nya byggrätter och eventuella geotekniska undersökningar eller förstärkningsåtgärder som kan krävas för dessa. Vid bygglovsprövning utgår bygglovsavgifter enligt gällande taxa.

Fastighetsbildning och gemensamhetsanläggningar

Exploatören ansvarar för de kostnader som uppstår i samband med lantmäteriförrättning vid bildande av ny 3D-fastighet alternativt ny gemensamhetsanläggning för parkeringsgarage.

Drift allmän plats

Det tillkommer inga ökade driftkostnader för allmän plats då ingen ny allmän plats tillskapas.

Vatten och avlopp

Allmänna VA-ledningar finns i befintliga gator. Kommunen ordnar nya anslutningspunkter vid fastighetsgräns vid behov. Kostnaderna täcks av anläggningsavgifter enligt gällande taxa.

Dagvatten

Kommunen anlägger och bekostar nödvändiga fördröjningsåtgärder för hantering av dagvatten.

Tekniska frågor

Utbyggnad vatten och avlopp

Allmänna VA-ledningar finns i befintliga gator. Kommunen ordnar nya anslutningspunkter vid fastighetsgräns vid behov.

El-, tele- och fiberledningar

Alingsås Energi Nät AB samt övriga nätägare ska kontaktas i god tid innan arbeten påbörjas som påverkar deras anläggningar. Minst fyra månader innan några arbeten påbörjas i närheten av Telias anläggningar önskar Telia AB att beställning har inkommit på eventuell undanflyttning. Kostnader för omläggningar belastar fastighetsägaren (vid ändringar av allmän plats kan detta vara reglerat i avtal mellan kommunen och respektive ledningshavare).

Rivning

Två befintliga byggnader avses rivas i samband med planens genomförande. Exploatören utför och bekostar rivningen.

Upplysningar

En trädrad ska finnas inom Afzeliiskolan 2, längs med Prästgårdsvägen. Marklov krävs för åtgärder som berör alléträdens rotsystem samt fällning av träd i allé och syftet med bestämmelsen är att säkerställa att hänsyn tas till befintliga träd eller att de ersätts med nya i det fall de tas ner. Nya träd ska ha en stamomkrets om minst 20 cm.

Marken inom de båda fastigheterna bedöms ur föroreningssynpunkt som lämplig att bebygga dock förekommer föroreningar i det översta jordlagret. Den ytliga jorden behöver avlägsnas. Ifall ingen schakt planeras utföras i läge för de förhöjda halterna bör de saneras. Halten av PAH-H över KM som påvisats i fyllnadsmassor i Afzeliiskolan 3 bör saneras om befintlig kyrka rivs. För att minska mängden jord som körs till mottagningsanläggning som förorenad rekommenderas att kompletterande provtagning utförs vid de tre provpunkterna för att avgränsa föroreningsutbredningen horisontellt. Den kompletterande provtagningen kan utföras innan eller i samband med planerad entreprenad.

Eftersom halter av föroreningar påvisats som överstiger riktvärdena för KM ska en anmälan enligt 28 § av förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899) upprättas och lämnas in till Bygg- och miljönämnden i god tid (minst 6 veckor) innan schaktning eller annat markarbete påbörjas. Ett godkännande från myndigheten ska erhållas innan entreprenadarbetet får påbörjas.

Lokala stabilitetsförhållanden ska kontrolleras för nya rådande förutsättningar då förändring av markgeometri sker, så som vid schaktning inför källarvåning, grundläggning eller upplag av jordmassor med mera. Nya förutsättningar för lokalstabiliteten ska kontrolleras för gällande normer i projekteringskedet. Då sanden är siltig bör eventuell påverkan av stabiliteten speciellt beaktas vid vibration av mark då jord med större silthalt är känsligare för störning. Vid nederbörd måste även risken för utflytning av slänter beaktas då silt är vattenkänslig. Därav kan slänter vid schaktning behöva täckas mot nederbörd eller förläggas i flackare lutning.

Medverkande tjänstepersoner

Detaljplanen har utarbetats under medverkan av en plangrupp med representanter från Samhällsbyggnadsförvaltningen och Kommunledningskontoret.

Handläggare från Alingsås kommun har varit Kristine Bayard.

Avsnittet om genomförande har tagits fram av Rebecca Wedberg, exploateringsenheten.

Förslag till nya byggnader, illustrationer samt solstudie har tagits fram av Okidoki arkitekter.